

TATAI GESZTI ÓVODA ÉS AGOSTYÁNI TAGINTÉZMÉNYE

HELYI PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

TATA

Tartalom

1. A PEDAGÓGIAI PROGRAM KÉSZÍTÉSÉNEK TÖRVÉNYI ÉS JOGSZABÁLYI HÁTTERE	4
2. PROGRAMUNK RÖVIDÍTETT VÁLTOZATA	5
3. AZ ÓVODA JOGI STÁTUSZA, ADATAI	6
4. BEMUTATKOZÁS	7
5. ALAPVETŐ CÉLOK	9
5.1. GYERMEKKÉPÜNK	9
5.2. ÓVODAKÉPÜNK	10
6. SZEMÉLYI FELTÉTELEK	10
7. TÁRGYI FELTÉTELEK	11
8. ÓVODAI PEDAGÓGIAI PROGRAMUNK ALAPJAI	12
9. NEVELÉSI CÉLUNK	12
10. NEVELÉSI FELADATAINK	14
11. A NEVELÉS KERETE	16
12. NAPIRENDÜNK, HETIRENDÜNK	22
13. PROGRAMUNK SAJÁTOS VONÁSAI	25
14. A PROGRAM JÁTÉKOS TEVÉKENYSÉGRENSZERE	27
15. PERIODIKÁK	28
16. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUSOK FELADATAI	29
16.1. JÁTÉK	29
16.2. A TEVÉKENYSÉGBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS	32
16.3. MESE-VERS	33
16.4. RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA	36
16.5. ÉNEK-ZENE, ÉNEKES JÁTÉK, GYERMEKTÁNC	37
16.7. MOZGÁS	40
16.8. A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE	42
16.9. MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK	45
16.10. EGYÉNI KÉPESSÉGFELMÉRÉS	46
17. INTEGRÁCIÓ	47

17.1. AZ EGYÜTTNEVELÉSBEN RÉSZTVEVŐ INTEGRÁLT SNI GYERMEKELK SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYÉBŐL KÖVETKEZŐ FELTÉTELEK BIZTOSÍTÁSA	50
17.2. A FEJLŐDÉS EGYÉB PSZICHÉS ZAVARÁVAL (BEILLESZKEDÉSI, TANULÁSI, FIGYELEM- VAGY MAGATARTÁSSZABÁLYOZÁS ZAVARRAL) KÜZDŐ GYERMEKELK:	54
17.3. NEMZETI KISEBBSÉG ÉS A HAZÁJUKAT ELHAGYNI KÉNYSZERÜLŐ CSALÁDOK GYERMEKEINEK BEFOGADÁSA	55
17.4. TEHETSÉGES GYERMEKELK GONDOZÁSA	56
18. AZ ÓVODA ÜNNEPEI, EGYÉB RENDEZVÉNYEI	58
19. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI	60
19.1. AZ ÓVODA ÉS A CSALÁD	60
19.2. ÓVODA-ISKOLA KAPCSOLATA	61
19.3. KAPCSOLAT A VÁROS ÓVODÁIVAL, BÖLCSÖDÉIVEL	61
19.4. KAPCSOLAT AZ ÓVODA ORVOSAIVAL ÉS A VÉDŐNŐVEL	62
19.5. KAPCSOLAT A PEDAGÓGIAI SZAKSZOLGÁLATTAL, LOGOPÉDUSSAL	62
20. GYERMEKVÉDELMI FELADATOK, SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSE, ESÉLYEGYENLŐSÉGET SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	62
21. GYERMEKEINK VÁRHATÓ FEJLŐDÉSE AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE:	63
22. GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG	65
23. JÁTÉKOS KÉTNYELVŰSÉG A KATICÁK CSOPORTJÁBAN ÉS AZ AGOSTYÁNI TAGINTÉZMÉNYBEN	65
24. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	68
25. FELHASZNÁLT SZAKIRODALOM	70

1. A PEDAGÓGIAI PROGRAM KÉSZÍTÉSÉNEK TÖRVÉNYI ÉS JOGSZABÁLYI HÁTTERE

- 363/2012. (XII.17.) sz. Kormányrendelet - az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja
- A gyermekek jogairól szóló New Yorkban 1989. (XI.20.) és az 1991. évi LXIV. törvénnyel kihirdetett egyezmény
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 2012. 01. 01. – Magyarország alaptörvénye
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a Nevelési-Oktatási Intézmények működéséről
- 229/2012. (VIII.28.) Kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 1997. évi XXXI. törvény – A gyermekek védelméről és a gyámügyigazgatásról
- 328/2011. (XII.29.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- 48/2012. (XII.12.) Korm. rendelet a pedagógiai – szakmai szolgáltatásokról
- A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény
- 277/1997. (XII.22.) Korm. rend. a pedagógus továbbképzésről, a pedagógus szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről
- Tata Város Önkormányzatának középtávú oktatási terve
- Alapító Okiratban meghatározott feladatok
- A nemzeti köznevelési törvényről szóló 2011. évi CXC. törvény
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII. 30.) Kormányrendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról

2. PROGRAMUNK RÖVIDÍTETT VÁLTOZATA

Intézményünkre jellemző az összetartó közösség, a közvetlen, családias légkör, a jó együttműködés és vidámság, a derűs programok és a folyamatos élményekre épülő tapasztalatszerzés. Emblémánk, amely feladatainkat tükrözi, összetartozásunkat erősíti, székhelyóvodánk falát díszíti:

- A kör alapot burkoló zöld szín, valamint a gesztenyével ábrázolt levél azt jelképezi, hogy óvodáink zöld övezetben található. Kiemeli továbbá a természetközelséget, utal a környezettudatos tevékenységekre.
- Maga a kör alap a kerek esztendőt, az évszakok állandó forgására épülő periodikáinkat jelenti. Gyermekeink sokoldalú fejlesztése egész év folyamán, minden területet átfogón történik.
- Középpontban a gyermek legfőbb tevékenysége, a játék áll, amely a belőle kiinduló értelmi képességi területeit is átszövi.
- A két vidám kis gesztenye gyerek félig burokban, a féltő, szeretetteljes, elfogadó környezetre, illetve a nyitottság, a tapasztalási lehetőség folyamatos megélésére utal.

Mindez – a kocsányban jelölve – a családi nevelésre alapozva történik, mert nekünk a családdal együtt az a közös feladatunk, hogy meglássuk a gyermekben az elrejtett csodát és segítsünk kibontakoztatni őt.

Célunkat akkor érjük el, ha a hozzánk járó gyerekek kinyílnak – kipottyannak a burokból – és egészséges önbizalommal, boldogan válnak iskolaéretté.

3. AZ ÓVODA JOGI STÁTUSZA, ADATAI

Az óvoda adatai

Hivatalos megnevezés:	Tatai Geszti Óvoda
Székhelye:	2890 Tata, Gesztenye fasor 39.
E-mail cím:	geszti.ovoda@tata.hu
Alapítója:	1971. Városi Tanács, Tata
Alapító okirat száma:	III/29-15/2023.
Fenntartója:	Tata Város Önkormányzata 2890 Tata, Kossuth tér 1.
Az óvoda felügyeleti szerve:	Tata Város Önkormányzati Képviselő- testülete
Gazdálkodó jogköre:	Részben önálló
Férőhelye:	98 fő (maximális gyermeklétszám)
Csoportok száma:	4
A többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése: 10 fő	
Alapfeladatai:	A módosított Alapító Okiratban meghatározottak szerint
Az intézmény működési területe:	Körzetbeosztás alapján meghatározva
Az intézmény közfeladata:	Köznevelés
Szakágazat:	Óvodai nevelés 091110 Óvodai nevelés, ellátás szakmai feladatai 091120 Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének, ellátásának szakmai feladatai 091140 Óvodai nevelés, ellátás működtetési feladatai 096015 Gyermekekétképzés köznevelési intézményben 096025 Munkahelyi étkeztetés köznevelési intézményben 104037 Intézményen kívüli gyermekétképzés
OM azonosító:	031699
Adószám:	16755297-2-11
Törzsszám:	648521
Tagintézmény:	Tatai Geszti Óvoda Agostyáni Tagintézménye
Címe:	2835 Tata-Agostyán, Kossuth Lajos utca 19.
E-mail:	bergengocia.ovoda@tata.hu
Csoportok száma:	1
Férőhelye:	22 fő (maximális gyermeklétszám)
A többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése: 2 fő	

A módosított pedagógiai program a fenntartó részéről többletköltséget nem igényel.

4. BEMUTATKOZÁS

Székhelyóvodánk a város szélén épült, 1971-ben. Az emeletes lakóépületek és családi házak között álló lapos tetős épület névadói- a Gesztenye fasor rövidítéséből- jogos használói, a gyermekek voltak. Környezete csendes és nyugodt, autóbusszal, személygépkocsival minden irányból jól megközelíthető. Tágas udvarát hatalmas fák veszik körül. A közelben sok, élményszerzésre lehetőséget adó kirándulóhely van. A vonzó környezetnek köszönhetően nemcsak a közelben lakók, hanem a város távolabbi pontjain élők is szívesen hozzák ide gyermekeiket. A külső adottságokon túl erősségünk a gyermekekkel, családokkal kialakított szoros kapcsolatunk, illetve a pozitív emberi és szakmai hozzáállásunk. Számunkra a szülők véleménye az egyik legfontosabb mérce. Az alábbiakban néhány válasz található szülői kérdőíveinkből („Miért ajánlaná másoknak intézményünket?”):

- a közvetlen, családi környezet,
- a jó együttműködés és vidámság,
- az odafigyelő gondoskodás, türelem,
- a gyermekszertet és a nyugodt, derűs légkör,
- a játékos foglalkozások és a színvonalas programok, melyek miatt megéri messzebről is hozzánk hozni a gyermekeket.

A mi feladatunk, hogy megfelelő hozzáértéssel, kellő időben, sok-sok türelemmel és okos szeretettel törekedjünk a varázslatokra, az elrejtett csoda kibontakoztatására.

Nap, mint nap kitartóan formálunk:

- Ossz meg mindent másokkal!
- Ne csalj a játékban!
- Ne bánts másokat!
- Mindent oda tégy vissza, ahonnét elvetted!
- Rakj rendet magad után!
- Ne vedd el a másét!
- Kérj bocsánatot, ha valakinek fájdalmat okoztál!
- Evés előtt moss kezet!
- A frissen sült sütemény és a hideg tej tápláló!

Tatai Geszti Óvoda Pedagógiai Programja

- Élj mértékkel!
- Minden nap tanulj, gondolkodj, rajzolj, fess, énekelj, táncolj, játssz és dolgozz egy keveset!
- Délutánonként szundíts egyet!
- A nagyvilágban óvatosan közlekedj, fogd meg a társad kezét, és ne szakadjatok el egymástól!
- Védj és óvd környezetet!
- Ismerd fel a csodát! Ne feledd a magocskát a műanyag pohárban: a gyökerek lefelé terjeszkednek, a növények felfelé, és senki nem tudja pontosan, mindez hogyan van, de valamennyien hasonlóképpen élünk!

Tagintézményünk a „Gerecse kapujában” található egy családi ház átalakított épületében. A természeti környezet adta lehetőségeket kihasználva tevékenykedünk a családokkal közösen és együtt alapozzuk meg óvodásainkban a környezettudatos életmódot. A szülők szívesen választják tagóvodánkat sajátos arculata, Zöld Óvoda programja és a gyermekközpontú pedagógiai munka miatt. Agostyán német nemzetiségi település, ezért óvodásaink német nyelvű játékos foglalkozások keretében tapasztalják meg a nyelv szépségét, sajátítják el az alapszókincs kifejezéseit és tanulnak meg számos német nyelvű gyermekmondókát, énekes játékot.

A két egységben öt vegyes életkorú csoport működik. Az elmúlt évek alatt egységes szellemiséget képviselő, magas szintű szakmai munkát végző, összetartó közösséggé formálódtunk. Sok közös programot szervezünk, belső tudásmegosztásunk példaértékű. Kiemelt célunk az ökoszemlélet és a lakóhelyhez való kötődés elmélyítésének folyamatos alakítása:

- a fenntarthatóságra nevelés szellemében folyó nevelőmunka segítése, fejlesztése
- gyermekeink környezettudatos magatartásának kialakítása (környezetbarát hét szervezése, műhelymunkák újrahasznosítható anyagokból, szelektív hulladékgyűjtés megszervezése, esővíz gyűjtése, stb.)

- az óvoda dolgozói, egész felnőtt közössége, a családok zöld szemléletének formálása példamutatással
- partnerkapcsolatok bővítésével hasznos rendezvények megszervezése
- helyi programok, hagyományok beépítése a nevelési tervbe
- részvétel városi rendezvényeken
- szülők tájékoztatása hétvégi, szünidei programokról, lehetőségekről, tatai, agostyáni mesék, történetek megjelenése az irodalmi anyagban
- képek, tárgyak kihelyezése a csoportokba
- kreatív játékokkal új ismeretek átadása
- szoros együttműködés a helyi médiával

5. ALAPVETŐ CÉLOK

5.1. GYERMEKKÉPÜNK

A kisgyermek egyedi, mással nem helyettesíthető individuum és szociális lény egyszerre.

Fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és környezeti hatások együttesen határozzák meg.

Ebből következően a gyermekeknek életkoronként és egyénenként változó testi és lelki szükségleteik vannak. Személyiségük kibontakoztatásában az őket körülvevő környezetnek meghatározó szerepe van.

Intézményünk gyermekközpontú, befogadó, minden területen egyéni bánásmódra törekedünk: fontos számunkra a sokoldalú képességfejlesztés, amely a gyermeki személyiség egészére irányuló fejlődést biztosítja. Alapfeladatunk az óvodások komplex, harmonikus fejlődésének, a gyermeki személyiség kibontakozásának biztosítása, az életkori, egyéni sajátosságaik, az egyenlő hozzáférés figyelembe vételével.

5.2. ÓVODAKÉPÜNK

„A felnőtt szeretet lényege: szeretsz, mert szeretlek. A gyermekszeretet lényege: szeretlek, mert szeretsz.” (Erich Fromm)

Óvodáink önálló nevelési intézmények, a családi nevelés kiegészítői a kisgyermek óvodába lépésétől egészen az iskolába kerüléséig.

Biztosítjuk kisgyermekünk fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit. Segítjük az iskolai közösségben történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését, a kisgyermek környezettudatos magatartásának kialakulását.

Óvodai nevelésünkben alapelv, hogy a kisgyermek személyiségét elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom öveze.

Pedagógiai munkánk a kisgyermek személyiségéhez igazodik.

Gondoskodunk a gyermekek szükségleteinek kielégítéséről, az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről, az életkoruknak és fejlettségüknek megfelelő tevékenységekről, különös tekintettel a játékra, ami a legfontosabb tevékenységük ebben az életkorban.

A Család- és Gyermejkölési Központtal és a Pedagógiai Szakszolgálattal igyekszünk folyamatosan jó kapcsolatot tartani és közösen megoldani a hátrányos és speciális helyzetű gyermekek felzárkóztatását, különös tekintettel az SNI és BTMN gyermekekre.

6. SZEMÉLYI FELTÉTELEK

Óvodánkban a pedagógiai tevékenységeket, az intézmények helyiségeinek, textíliáinak, udvarainak rendben tartását, az étkezés szervezését, beszerzést, adminisztrációs- és egyéb feladatok elvégzését összesen 19 fő és 1 részfoglalkozású dolgozó látja el.

2013. szeptember 1-től két új dolgozóval bővült személyi állományunk:

Óvodatitkár – 1 fő

Pedagógiai asszisztens – 1 fő

Az óvodapedagógusok végzettsége és képzettsége megfelel a törvény által előírt követelményeknek. 3 fő tanítói-óvodapedagógusi képesítésű, 3 fő közoktatásvezetői oklevéllel rendelkezik. Nevelőtestületünk érdeklődése széleskörű, ez feltétlenül

hasznos a gyermekek sokoldalú fejlesztéséhez. Rendszeresen veszünk részt képzéseken, szakmai előadásokon.

Egy gyermekcsoport életét két óvodapedagógus irányítja. Az óvodapedagógusi párok tudnak együtt tervezni, tudnak összehangoltan feladatokat megosztva dolgozni. Képesek pedagógiai elveiket összeegyeztetni. Bevonják a dajkákat a közösségi élet és az egészséges életmód szokásainak megtervezésébe, elemzésébe, értékelésébe. Valamennyien felelősséget vállalnak a kitűzött célok és feladatok megvalósításáért. A szakmai munkában, munkatársi kapcsolatban, a döntéshozatal előtt őszinte, nyílt véleménnyel segítik a legjobb megoldás kialakítását.

A nevelőmunkát közvetlenül 5 dajka segíti.

A tálaló konyhák feladatait 1 fő konyhalány és 1 óvodai kisegítő látja el.

A dolgozók életkorát tekintve minden korosztály fellelhető. Van egy stabil mag, akikkel évek óta dolgozunk együtt. Nem jellemző óvodánkra a munkaerő-vándorlás.

Összegezve:

A jelenlegi személyi létszám, a dolgozók felkészültsége, egyéni adottságai alkalmasak pedagógiai programunk megvalósítására.

7. TÁRGYI FELTÉTELEK

Tágas udvarainkon megfelelő arányban van szilárd burkolat és füvesített rész, sík terep, domb és homok. Az udvari játékok egy része fából faragott, jól illeszkedik a környezetbe. A homokozás, fára mászás, futkosás, dombos terület számtalan lehetőséget kínál a gyermekek mozgásigényének kielégítésére, testi és szellemi képességeik fejlesztésére.

Az udvari játékeszközök mennyisége és minősége mindkét óvodánkban megfelelő.

A növények telepítése, ápolása, az egészséges környezet és az esztétikai élmény mellett a természet megismerését, szeretetére, védelmére szoktatását is szolgálja.

Az udvari játékok karbantartása, a kitaposott fű pótlása, virágok ültetése, évről-évre megoldásra váró feladat.

Szűkös anyagi keretünk miatt szükség van a dolgozók összefogásán túl a külső segítségre, szülők bevonására, ami egyben jó alkalom a gyermekek munkára nevelésére is.

Az óvodák épülete, a belső helyiségek mérete és felszereltsége szintén jónak mondható. Az állagmegóvás folyamatos, igyekszünk lehetőségeinkhez mérten újítani/felújítani.

A belső berendezés esztétikus. A bútorzat textíliáival, az évszakok szerint változó dekorációival jól harmonizál. Mind az öt csoportban az ott dolgozók egyéniségét és keze munkáját tükrözi.

Három csoportszobában galéria van, amely tágítja a teret, s egyben nagyobb lehetőséget biztosít a mozgáshoz, változatos tevékenységekhez.

8. ÓVODAI PEDAGÓGIAI PROGRAMUNK ALAPJAI

Mindannyian azonosulunk a program alapelveivel, kiindulási pontjaival, céljaival. Csak akkor vagyunk a programunk megvalósítói, ha hittel cselekszünk, s benne teljes értékű tagként dolgozunk.

Közösen teremtjük meg a gyermekek boldog, szeretetteljes és biztonságos környezetét. Minden kezdeményezést játékba ágyazva közvetítünk. Ügyelünk a tapasztalatszerzésre épülő tanulásra.

Mivel a szülőkkel való jó kapcsolat kialakítása programunk egyik alappillére, ezért megkülönböztetett érzékenységgel foglalkozunk a családokkal. Személyes, meghitt kapcsolat kialakítására törekszünk. Naponta megbeszéljük a legfontosabb, őket személyesen érintő dolgokat gyermekükről.

Folyamatosan törekszünk a legjobb minőségi munka elérésére.

A program alapelve:

Biztonságérzetet adó, érzelemgazdag óvodaélet megteremtése, ahol a gyermekközpontúság a legnagyobb érték, amely úgy jelenik meg, hogy tartást, önállóságot, boldogságot ad a gyermeknek és biztosítja az egyenlő hozzáférést.

9. NEVELÉSI CÉLUNK

A 3-6-7 éves gyermekek harmonikus fejlődésének elősegítése olyan élményszerű feltételrendszer mellett, ahol a gyermekek minden nap jól érzik magukat, és felszabadultan, aktívan tevékenykednek.

Tatai Geszti Óvoda Pedagógiai Programja

A hosszabb távú általános alapozás során átfogni a személyiség egészét a fejlődés egyéni üteméhez és a funkciók esetleges fejlődéséhez igazodóan.

A gyermekek játékos tevékenységrendszerében megoldani közvetlenül a következő életszakaszhoz szükséges pozitív tulajdonságok és képességek kibontakoztatásának elősegítését.

Az óvodai és a családi nevelés részleges tartalmi egybeesésére építve a további együttes nevelés során egyenrangú nevelőpartneri viszony, szimmetrikus kapcsolat kialakítása a családokkal.

Arra törekedünk, hogy az általunk nevelt gyermek:

- Nyugodt, tele van élményekkel, tud játszani, nevetni, felfedezni, csodálkozni, természetes kíváncsiság vezérli, szereti a természetet, az alkotó tevékenykedést.
- Szeretettel, bizalommal fordul társaihoz, a felnőttek felé. Nyitott, empátikus és toleráns másokkal, legyen szó nemzetiségi, vallási, faji, testi különbözőségről.
- Állat-, ember- és természetbarát.
- Környezetében jól eligazodik, korához viszonyítva önálló, mer kapcsolatot teremteni.
- Szeret nevetni, játszani, mozogni.
- Ismeri, óvja, védi, gondozza környezetét.
- Büszke arra, hogy ő Gesztis, Zöld óvadás, szereti lakhelyét, Tatát, Agostyánt és hazáját: Magyarországot.
- Korához illően ismeri hazája, környezete természeti kincseit, hagyományait, kulturális értékeit.

Kiemelt célunk, hogy programunkban a környezettudatosság kapja a fő hangsúlyt, hiszen a gyermekek a jövő meghatározói, döntéseiknek nagy a jelentősége. Alapvetésünk **az élet- és minden élő és élettelen létező- tisztelete**. Értékesnek tartjuk a természet erőforrásainak kíméletét, a természet törvényeivel harmonizáló magatartást és a környezetért felelős életvitelt: ennek megfelelően az anyagi javak birtoklása és fogyasztása tekintetében a mértékletességet és takarékossgot. Közvetlen tapasztalatszerzéssel elérhető, hogy gyermekeink fogékonyá váljanak meglátni a természet szépségeit és kialakuljon bennük a felelősségtudat.

Követendő mintát mutatva tanítjuk őket:

- az évszakok és az élővilág változásainak megfigyelésére
- a környezettudatos szemléletre
- a természetes alapanyagok megismerésére és használatára
- az egészséges ételek, italok kóstolására, fogyasztására
- az energiával való takarékoskodásra: folyóvíz használatának csökkentésére (csap elzárása, spórolás, esővíz gyűjtése)
- szelektív hulladékgyűjtésre, újrahasznosításra
- kertpedagógiára

10. NEVELÉSI FELADATAINK

Pedagógiai céljainkat az erkölcsi-szociális, az esztétikai és az intellektuális érzelmek differenciálódásával valósítjuk meg.

Az erkölcsi-szociális érzelmek alakítása:

Olyan óvodai élet megszervezésére törekszünk, melyben sok a közös élmény, a közös tevékenység. A közös együttlétek, közösen végzett munka öröme olyan erkölcsi tulajdonságokat erősítenek meg, mint az együttérzés, figyelmesség, segítőkészség, önállóság, önfegyelem, pontosság, szorgalom, kitartás, szabálytartás, önzetlenség.

A mindennapi testi-lelki edzés lehetősége fejleszti gyermekeink erőnlétét, alkalmazkodóképességét, harmonikus testi fejlődését.

A gyermek-gyermek, felnőtt-gyermek viszonyában megmutatkozó pozitív érzelmi töltés segíti a konstruktív együttműködő, társas kapcsolatok kialakulását, az egészséges önértékelést, és önértekelést. Képesé kell tennünk óvodásainkat arra, hogy a környezetükben lévő emberi kapcsolatokban észrevegyék a jót és a rosszat.

A szociális érzékenység fejlesztésével segítjük a másság elfogadását, mások tiszteletét, megbecsülését.

Segítjük az érzelmekre épülő kapcsolatteremtő képességek megerősödését, a barátkozást.

Az esztétikai érzelmek alakítása:

Az egyéni igények figyelembevételével harmonikus, higiénikus gondozást biztosítunk. Elősegítjük az egészséges, összerendezett mozgás fejlődését.

Esztétikus, rendezett környezet biztosításával segítjük a szépérzék kialakulását.

Arra törekszünk, hogy az ízlésformálás megjelenjen az óvoda mindennapjaiban, a természetben, a tárgyi, társadalmi környezetben egyaránt.

A művészeti tevékenységekhez kapcsolódnak rácsodálkozási élmények, melyek által a gyermekekben az élménybefogadó képesség erősödik. Legyenek képesek a tárgyi, emberi, természeti környezetben is észrevenni a szépet és az értékeset.

Az esztétikai élmények legyenek alkotói és formálói a gyermekek később kialakuló esztétikai értékítéletének.

Az intellektuális érzelmek alakítása:

Az intellektuális élmények megjelenése segítse az érdeklődés felkeltését, a tanulási vágy kialakulását, a szűkebb-tágabb környezet nyitott, érzékeny befogadását.

A gyermekek kíváncsisága, utánzási kedve fejlessze az értelmi képességeket-az érzékelést, észlelést, emlékezetet, figyelmet, képzeletet, gondolkodást - különös tekintettel a kreativitásra.

A kíváncsiságot felkeltő tevékenységek során szerzett tapasztalatok folyamatos feldolgozása fejlessze az egyszerű gondolkodási műveletek alkalmazását, ismeretek emlékezetben tartását.

A meghitt beszélgetések erősítsék a gyermekek kommunikációs aktivitását, beszélőkedvét.

Az érzelmi alapigények biztosítása – biztonságérzet, szeretetérzet, védettségérzet – segítse a gyermekeket abban, hogy érzéseiket, gondolataikat szóval, mozgással vagy vizuális eszközökkel szabadon kifejezhessék.

Csoportszervezési formák, csoportok:

Az eltérő életkorú gyermekek közössége egy- a családhoz hasonló közeget biztosít a gyermekeknek. természetesen és elfogadott lesz az eltérő képességek jelenléte az óvodai élet minden tevékenysége során. Az életkorra jellemző utánzásos tanulásra rengeteg lehetőség adódik gyermek-gyermek és gyermek-felnőtt viszonylatában egyaránt. A közösségben érték lesz a másik elfogadása, a versengés helyett a segítő, elfogadó magatartás válik jellemzővé. A jól szervezett csoportokban olyan közegben élhet, tevékenykedhet, tapasztalhat a gyermek, ahol fejlődése a leoptimalisabban biztosított.

11. A NEVELÉS KERETE

Az egészséges életmód alakítása – egészségfejlesztési program:

Nevelési célunk a gyermekek egészséges életvitel-igényének alakítása, testi fejlődésük elősegítése.

Feladataink:

- a gyermek gondozása, mozgásigényének kielégítése
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése
- a gyermeki testi képességek fejlődésének elősegítése
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése
- az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása.

Az egészségfejlesztés területei:

- egészséges táplálkozás
- mindennapos testnevelés, testmozgás
- személyi higiéné
- testi és lelki egészség fejlesztése
- a bántalmazás, erőszak megelőzése
- baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás

A gyermekek gondozása, mozgásigényük kielégítése:

- Higiénikus szokások, szabályok folyamatos megerősítése, kialakítása az önállóságra való ösztönzés és a pozitív megerősítés módszerével.
- Tisztálkodás, szobatisztaság, WC-használat, kézmosás végzésére nevelés az egészség megóvása érdekében.
- Nyugodt légkör megteremtése, ügyelve a hőmérsékletre, szellőztetésre, fényviszonyokra, páratartalomra, zajártalomra.

Az intézményi és a családi szokások összehangolása segít az azonos alapelvek betartásában. Ezen a területen is fokozatosságra törekszünk. Az önálló testápolás, öltözködés szervezettségét már a kezdetektől biztosítjuk. Napirendünk keretei között elegendő időt adunk a gondozási teendők egyéni tempó szerinti végzésére.

A tisztálkodási folyamatokat helyes sorrendiséggel és technikával, a szokások alapos megismertetésével tanítjuk.

Az időjárásnak megfelelő öltözködést támogatjuk, melyben szükségünk van a szülőkkel való együttműködésre.

A mindennapi szabad mozgás nélkülözhetetlen eleme óvodai életünknek. A gyermekek a természetes nagymozgásokat, mozgáselemeket egyénileg gyakorolják a sokféle mozgásfejlesztő eszközökön. Emellett a mindennapok során tudatosan tervezett, irányított egészségfejlesztő mozgásos tevékenységek is jól szolgálják mozgáskoordináció fejlődését. Szervezett, csoportos sétákat heti rendszerességgel tartunk.

A délutáni alváshoz tiszta levegőre van szükség, ehhez lefekvés előtt alapos szellőztetéssel teremtjük meg a feltételeket. Átöltözés után otthoni ágyneműbe, saját kis „fészkükbe” fekszenek le a gyerekek. A nyugodt pihenés velejárója a csend, az elalvás előtti mesélés.

Egészséges táplálkozás:

Esztétikus környezet megteremtésével alakítjuk ki a helyes étkezési kultúrának megfelelő szokásokat. A korszerű táplálkozás jegyében napi rendszerességgel kínálunk zöldségeket, gyümölcsöket. Víz fogyasztására folyamatos lehetőséget biztosítunk.

A gyermekek egészségének védelme, edzettségének biztosítása:

Az óvodában megbetegedett gyermekeket fokozott gondoskodással, törődéssel ápoljuk, míg a szülei meg nem érkeznek. A fertőzések terjedését a gyakori szellőztetéssel, edzéssel, megfelelő öltözködéssel, külön törölköző használatával igyekszünk lecsökkenteni.

A betegségmegelőzés jelentőségét életkor-specifikus módszerekkel tudatjuk. Intézményünk egységes egészségügyi szokásrendszerrel rendelkezik.

Mindennapos testnevelés, testmozgás:

A mindennapi szabad mozgás nélkülözhetetlen eleme óvodai életünknek. A gyermekek a természetes nagymozgásokat, mozgáselemeket egyénileg gyakorolják a sokféle mozgásfejlesztő eszközökön. Emellett a tudatosan tervezett, irányított egészségfejlesztő mozgásos tevékenységek is jól szolgálják a mozgáskoordináció fejlődését.

Az egészséges testmozgáshoz legtöbb alkalmat a szabadban tartózkodás biztosít, mely egyúttal növeli a gyermekek ellenálló képességét. Ezért időjárástól függően, ha lehet, naponta kétszer is a szabad levegőn tartózkodunk. Az óvodák udvarán található mozgásfejlesztő eszközök is hozzájárulnak a sokoldalú fejlődéshez.

Mozgásszükségletük kielégítése érdekében napi szinten lehetőséget biztosítunk futó-ugró- ügyességi játékokra. A szervezett mozgásos tevékenységek a hanyag testtartás megelőzésében is jelentős segítséget nyújtanak.

Élményszerző tapasztalatokra törekszünk külső helyszínek (játszóterek) felkeresésével.

A bántalmazás, erőszak megelőzése:

Elhanyagolást jelent, ha a szülő vagy gondviselő rendszeresen elmulasztja a gyermek alapvető ellátását, védelmét, felügyeletét, amely súlyos ártalmat okoz, vagy ennek veszélyével fenyeget bármely területen. Érzelmi elhanyagolást jelent az érzelmi biztonság, az állandóság, a szeretet kapcsolat hiánya, a gyermek érzelmi kötődöttségének mellőzése, elutasítása, a gyermek jelenlétében történő erőszakos magatartás. Fizikai elhanyagolást jelent az alapvető fizikai szükségletek igényi és feltéti meglétének hiánya.

A gyermekbántalmazás azt jelenti, ha valaki sérülést, fájdalmat okoz a gyermeknek, vagy, ha a gyermek sérelmére elkövetett cselekményt nem akadályozza meg, illetve nem jelenti.

Óvodáinkban a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatásával, valamint a gyermek és ifjúságvédelmi feladatok ellátásával gyermekvédelmi felelősünk foglalkozik. Szükség esetén azonnali intézkedést kezdeményez.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén:

- A testápolási szokásoknak megfelelően a gyermekek önállóan, felszólítás nélkül tisztálkodnak, fésülködnek.
- A tisztálkodási eszközökre vigyáznak, helyére teszik azokat, zsebkendőjüket önállóan használják.
- Önállóan eldöntik, mennyi ételt fogyasztanak, önállóan töltenek vizet a kancsóból, készségszinten használják a kanalat, villát, kést.
- Esztétikusan terítnek, higiénikusan étkeznek.
- Teljesen önállóan öltöznek.
- Ruhájukat begombolják, cipőjüket bekötik.
- Ruhájukat esztétikusan összehajtva polcukra helyezik.
- Figyeljenek saját külsőjükre, melyben megjelenik a szépre, ízlésesre törekvés.

Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés:

Feladatunk:

- Az érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes, családi légkör megteremtése a befogadástól az óvodáskor végéig.
- A gyermek-gyermek, felnőtt-gyermek pozitív érzelmi töltésű kapcsolatának kialakítása, az épülő kapcsolatteremtő képességek formálása, erősítése a társas kapcsolatok létrehozása érdekében.

Óvodáinkban a gyermekek élettere barátságos, otthonos, amit az óvodapedagógusok terveznek meg, de lehetőséget adnak arra, hogy a gyermekek ötletei, elképzelései is érvényesüljenek. Minden óvodai csoportnak van hagyománya, szokásrendszere, szimbóluma, ami sajátos, egyedi légkört biztosít és ez is mélyíti a gyermekek összetartozását, együttérzését.

A befogadás időszaka meghatározza a gyermekek érzelmi kötődését az óvodához. Óvodapedagógusaink a szülőkkel együtt teremtik meg a lehető legnyugodtabb feltételeket a gyermekek közösségbe történő beilleszkedéséhez. A kicsik elhozhatják azokat az otthoni tárgyaikat, amelyekhez ragaszkodnak. A befogadásban mindkét óvodapedagógus részt vesz. Vegyes korcsoportú közösségeink előnye, hogy a nagyobb gyerekek segítséget nyújthatnak a kisebbek öltöztetésében, körülveszik őket

gyengédséggel, szeretettel. A családi légkör elősegíti a gyermekek társas kapcsolatainak gyorsabb alakulását. A közös élmények óvodáskor végéig biztosítják a gyermekek együttműködését, amivel formálódik egymáshoz való viszonyuk.

A gyermekek közösséghez való tartozása csak úgy alakul ki, ha jól érzik magukat a csoportban. Ebben kiemelkedő szerepe van a dajkának, az óvodapedagógusoknak, aki irányítója, és egyben társa a gyermekeknek.

A jó kapcsolat kialakítása alapvető a szülővel, nagyszülővel, hiszen kölcsönös bizalom szükséges az együttneveléshez. Az óvodapedagógusok kiemelt feladata hogy arra nevelje a gyermekeket, hogy elfogadják eltérő képességű és tulajdonságú társaikat

A felnőtt-gyermek kapcsolatában a következő elvek jelenjenek meg:

Az óvodapedagógus próbálja megérteni – elsősorban érzelmileg – a gyermekeket. Kifejezéseiben, szóhasználatában jelenjen meg a dolgok pozitív oldala. Többszöri problémánál vezessen be konzekvenciákat, következményeket, ugyanakkor adja meg a lehetőséget a javításhoz. Legyen képes nevelési taktikát váltani, ha eredménytelennek érzi befolyásolását. Segítse a gyermekbarátságok kialakulását, formálja úgy, hogy a közösség többi tagjaihoz is kapcsolódjanak. Bátorítson minden gyermeket a belső elégedettségre, hogy pozitív énképük kialakuljon.

A felnőtt-gyermek társalgásában világos, egyértelmű, építő megfogalmazás jelenjen meg a kívánság tárgyilagos megnevezésével.

A kapcsolatok erősítését szolgálja a beszélőtárs megbecsülése, értékelése, a közös engedmény keresése, melyből mellőzendő a megbántás, hibáztatás, gyakori bírálgatás, kioktatás, és kiabálás.

A gyermek viselkedéskultúráját fejlessze, bátorítsa türelme, a siker megélésére és a kudarc elviselésére. Tilalom helyett adjon választási lehetőségeket, hogy önálló döntéseket hozzanak, és változásra képessé váljanak.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végére:

- Ragaszkodjanak óvodájukhoz, a kisebb gyerekekhez, felnőttekhez. Ezt érzelmekben, szavakban, tettekben hozzák nyilvánosságra.
- A gyermekeknek igényévé váljon a viselkedés és a helyes cselekvés szokásszabályainak betartása.

Tatai Geszti Óvoda Pedagógiai Programja

- Egymást figyelmeztessék a szabályok megszegése esetén.
- A felnőtt kérése nélkül is segítsenek egymásnak, együtt érezzenek a közösség tagjaival.
- Érdeklődjenek társaik, barátaik iránt, ha az óvodán kívül találkoznak, szeretettel köszöntsék egymást.
- Váljon igényükké a tevékenységekben való részvétel és együttműködés.
- Értékeljék saját tetteiket és az eléjük tett magatartási példákat, konfliktushelyzetben társaikkal legyenek képesek egyezkedni.
- „MI” élménye.
- Önazonosság erősítése.
- Szociálisan váljanak éretté az iskolai életre.
- Gondolkozzanak környezettudatosan.

Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása:

Célunk:

- Az anyanyelv megismertetésére, megbecsülésére, szeretetére nevelés.
- A kommunikációs képesség megalapozása.
- Szókincs és szóbeli kifejezőkészség fejlesztése.
- Mindenki meg tudja érteni mindenkit, a közlésnek legyen tartalma és az fontos legyen valakinek.
- A gyermekek értelmi képességeinek, kreativitásának fejlesztése.

Feladatunk:

- Minta és modelladás szabályközvetítés megteremtése.
- Beszélőkörnyezettel a kommunikáló képesség, a beszélő magatartás fejlesztése.
- A természetes beszélő - és kommunikációs kedv kialakítása és fenntartása élménybeágyazottan, komplex jelleggel és tapasztalatszerzéssel valamennyi tevékenységforma keretében.
- A gyermekek érdeklődésén, kíváncsiságán alapuló, a gyermekek meglévő tapasztalatait, ismereteit figyelembe vevő, változatos tevékenységi lehetőségek megteremtése.

A mentális-értelmi nevelés:

Az értelmi képességek fejlődésének elősegítése az egyik legösszetettebb feladatunk. Programunkban egyforma hangsúlyt kap a gyermekek adottságaihoz, fejlettségéhez igazítottan a nevelői mintaadás, a segítségnyújtás és az önállóság biztosítása. A kisgyermek tapasztalataira, élményeire és ismereteire építünk, ezzel biztosítjuk a további élményeket, tapasztalatokat az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása – beszélő környezettel, helyes minta és szabálykövetéssel óvodáink nevelőtevékenységének egészében jelenjen meg. Az óvodapedagógus feladata, hogy figyelmet fordítson az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére. Az anyanyelv szeretetére nevelése közben a gyermekek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására törekedünk. Tudatosan és tervszerűen biztosítjuk a gyermekek fejlődéséhez szükséges differenciált tevékenykedés feltételrendszerét. Kiemelten fontos, hogy az óvodapedagógus nevelő-fejlesztő munkája során mindig vegye figyelembe a gyermek egyéni képességeit, tehetségét, kreativitását, fejlődési ütemét, segítse őket tehetségük kibontakoztatásában, valamint hátrányos helyzetükből való felzárkóztatásában.

12. NAPIRENDÜNK, HETIRENDÜNK

A kiegyensúlyozott, vidám, játékos légkörű óvodai élet feltétele a rugalmas keretű, rendszerességet, biztonságot adó, változatos tevékenységi lehetőséget kínáló napi-, illetve hetirend. A nevelőmunka tervszerűsége és folyamatossága jut kifejezésre a gyermekek életkorához és egyéni fejlődésükhöz igazított kialakításával.

Napi terv:

A napi /és a heti/ tervnél a tartalmi követelmények mellett átgondoltuk a játékosság megjelenítésének formáit is.

Tatai Geszti Óvoda Pedagógiai Programja

A napi struktúra mobil és konstans elemekből áll:

- állandó elem: az étkezés, a pihenés,
- a mobilitást értelmezhetjük az időpontra és az időtartamra is. A rugalmasság semmilyen körülmények között nem jelenthet tervszerűtlenséget.

Bátran alkalmazkodunk a gyermekek érdekeit szolgáló váratlan eseményekhez. Kihasználjuk a kapcsolódó hangulati elemeket.

Az időpontok rögzítésénél figyelembe vesszük a tevékenységbeli változásokat pl: öltözködés a sétához, készülődés az ebédhez, a lefekvéshez stb.

Átgondoljuk, hogy mikor milyen céllal akarjuk a gyermekeket megfigyelni, kivel, kikkel akarunk hosszabb időt eltölteni /beszélgetni, foglalkozni/.

A játék, illetve a szabadidőn belüli egyéb kezdeményezések megtervezését nagy körültekintéssel végezzük. Egyszerre gondolunk a nyugodt játékhoz szükséges feltételekre és a szabadidőben megvalósítható tevékenységekre, azok egyenletes elosztására, a hét minden napjára, a tevékenységbeli zsúfoltság elkerülésére, a gyermeki autonómia tiszteletére a fejlődést elősegítő hatások, foglalkoztatások biztosítására.

Törekszünk a foglalkozások közötti tematikus összhang megteremtésére. Hatásos, ha a gyermekek az élményeket, tapasztalásokat minél többféle módon élhetik át újra.

Napirend:

Rugalmas keretű napirend, amelyben fontos helyet kap a szabad játék, a szabad programválasztás, a sokféle mozgás, a szabad levegőn való tartózkodás.

NAPIREND	
Időkeret	Tevékenységek
6.00 – 7.00	Gyülekező az I. csoportban, szabad játék
7.00 – 10.00	Szabadon választott tevékenységek Reggeli Beszélgető kör Mindennapos játékos mozgás 5 percben Kezdeményezések Irányított és szabad játék Kívánságmese

10.00 – 11.45	Mozgásos játék a szabadban Közös, 5 perces játékos mozgás Szabadon választott udvari tevékenység Élményszerző séta Kirándulás
11.45 – 12.00	Készülődés az ebédhez, gyermekmunka
12.00 – 12.30	Ebéd
12.30 – 13.00	Gondozási feladatok, készülődés a pihenéshez
13.00 – 15.00	Mese, pihenés, nagyobbaknak szabad játék
15.00 – 15.30	Felkelés, uzsonna
15.30 – 17.00	Játék, egyéb szabadon választott tevékenység, hazamenetel

Heti terv:

A heti terv kialakításánál törekszünk a változatosságra, a külső körülmények változásainak /pl. időjárás/ figyelembe vételére.

- Építünk a gyermekek érdeklődésére.
- Figyelembe vesszük a szülők bevonására alkalmas heti lehetőségeket.
- Rögzítjük a heti egy alkalommal megvalósítandó élményanyag konkrét tervét, amely lehetőleg többvariációs.
- A terv a sokféle tevékenység közötti kellő arányt, a tevékenységek esetleges tartalmi és szervezeti koncentrációját /képességfejlesztő játékok, kezdeményezett tanulási alkalmak, munkafeladatok stb./ biztosítja.

Hetirend:

A kötetlen, szabadon választott és kötött tevékenységek, programok folyamatos, rugalmas rendszere, melyet az óvodapedagógusok készítenek el. A heti rend adaptív kerete abban nyilvánul meg, hogy a gyermekek fejlődéséhez igazodóan változik.

HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK
JÁTÉK	JÁTÉK	JÁTÉK	JÁTÉK	JÁTÉK
BESZÉLGETŐKÖR	BESZÉLGETŐKÖR	BESZÉLGETŐKÖR	BESZÉLGETŐKÖR	BESZÉLGETŐKÖR
TESTNEVELÉS	A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE	ÉNEK-ZENE ÉNEKES JÁTÉK	A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE	MESE, VERS,
SZERVEZETT MOZGÁS	RAJZOLÁS, FESTÉS, MŰHELYMUNKA	SZERVEZETT MOZGÁS	RAJZOLÁS, FESTÉS, MŰHELYMUNKA	BARKÁCSOLÁS
MESE	MESE	MESE	MESE	MESE
JÁTÉKOS MOZGÁS	JÁTÉKOS MOZGÁS	JÁTÉKOS MOZGÁS	JÁTÉKOS MOZGÁS	JÁTÉKOS MOZGÁS

13. PROGRAMUNK SAJÁTOS VONÁSAI

- A tevékenységrendszer rugalmas felépítése.
- A fejlődés elősegítésére a műveltségterületek kiválasztásának módja:
 - a spontán gyermeki tapasztalatokra és érdeklődésre alapozás,
 - a preferált játéktevékenységek figyelembe vétele.
- A műveltségi tartalmak összhangja, megjelenési formája: a természetes komplexitás.
- Személyi feltételek.
- Csoportszervezési forma: **részben osztott** csoportok szervezése.
- Szabadidő hasznos eltöltésének tevékenységei.
- Lehetőség arra, hogy a játékos foglalkozás vagy gyermekmunka játékba mehessen át, ill. szabad játékkal folytatódhasson.
- A gyermekek bevonása a programtervezésbe.
- Periodikák.

- Változatos szervezeti formák a rendszeres mozgáshoz.
- Sok-sok idő a szabadban.
- Ökoszemlélet folyamatos alakítása.
- Zökkenőmentes óvoda-iskola átmenet.

Programunkban ténylegesen is uralkodóvá kívánjuk tenni a **játékot**. Mindezt a játék terének bővítésével, a játékosság érvényesítésével kívánjuk elérni. Az óvodai játék speciális színtere a 3-6-7 éves korú gyermekek játéktevékenységének, mert közösségi keretek között folyik, nevelő hatása tudatosan alakított feltételek mellett érvényesül, s a pedagógus szükség és igény szerint résztvevője és kezdeményezője annak. Gyermeki jellemző a játék uralkodó szerepe, a játszásra való készenlét. Így szinte minden életmegnyilvánulását áthat. Ez határozza meg a program élet- és napirendjét. A **játékosság** a játék meghatározó szerepe miatt a gyermek alaptermészete, amely az óvodáskor végére fokozatosan átalakul. A játékosságot a gyermek meghatározó jellemzőjének tekintjük minden gyermeki tevékenységben. Ennek megfelelően a játékosság programunkban nevelésünk egészét átható alapelvként és módszerként jelenik meg. Szinte minden új ismeretet játékba ágyazva közvetítünk.

Összeállítjuk:

- Az alaptapasztalati formákat és alkalmakat /pl. kirándulás, kincsgyűjtés, felfedezés, anyagmegmunkálás felnőttek bevonásával stb./
- A gyermekek közreműködésének formáit és helyét /önálló, felnőttek segítségével, óvodában, otthon/
- Az esztétikai, a művészeti tevékenységeket,
- A tapasztalatok továbbépítésének rendjét,
- A nevelői eljárásainkat az utánzási alkalmak biztosítására, a cselekvésre építő, épülő formákra, amelyek felölelik a kognitív, az affektív és motorikus személyiségkomponenseket.

14. A PROGRAM JÁTÉKOS TEVÉKENYSÉGRENSZERE

A tevékenységrendszer kedvezően biztosítja az óvoda játékos jellegét. Ezt szolgálja a program komplex, játékos tevékenységrendszere, melynek elvi alapja a játékrendszerben való gondolkodás, valamint a játékoság kiterjesztése, tartalmi jegyeinek érvényesítése az egész struktúrában. A játékfoglalkozás és a játékos foglalkozás elnevezések jól kifejezik a tanulási tevékenység speciális óvodai jellegét.

Jellemző vonásai:

- **játékos**, mert érvényesül benne a játék vezető szerepe,
- **komplex**, amely az egyes tevékenységi formák, valamint az egyes műveltségtartalmak együttes megjelenését, illetve egymásba való átmenetét jelenti,
- a **cselekvés dominanciája** érvényesül, a tapasztalatszerzés ehhez párosul,
- az **utánzásos tanulási forma** a meghatározó az óvodapedagógus modellnyújtó szerepe mellett,
- **élményszerű** az érzelmek uralkodó szerepe és a gyermekek élménygondolkodása miatt,
- a gyermekek **önállóságára** épít,
- biztosítja a **felfedezés, próbálkozás** lehetőségét,
- **időt ad** az ismétlésre, javításra,
- a gyermek **kíváncsiságát, új iránti vágyát fokozza**,
- figyelembe veszi a gyermek **fokozott mozgásigényét**.

Célunk a gyermekek életkorához igazodó játékos tevékenységrendszerrel valóssá tenni az óvodában a játék meghatározó, vezető szerepét. Ebben a rendszerben a szabad játék megfelelő védettséget és tiszteletet élvez, s tág teret kap a játékos tanulás.

15. PERIODIKÁK

A periodikák, a folyamatosan visszatérő események, ünnepek, természeti jeles napok és tevékenységek biztosítják a gyermekek számára a várakozás, a készülődés örömét és izgalmát. A tervezgetés, a programok és feladatok megbeszélése kedvezően alakítja a gyermekek perspektivikus látásmódját, s fokozza az együvé tartozás érzését.

P E R I O D I K Á K

I D Ő	TEVÉKENYSÉG
Minden évben egyszer	„GESZTI NAPOT” rendezünk. Megünnepeljük a jeles napokat, néphagyományokat. Gyermeknapot tartunk. „Tata”, „Agostyán” hetet tartunk, Környezetbarát hetet szervezünk. Év végi fesztiválon ünnepelünk.
Minden hónapban egyszer	Rendkívüli nap, program a gyermekek kívánságának figyelembe vételével Pl.: kirándulás a természetbe, meseelőadás vagy bábszínház, nagyoknak könyvtárlátogatás. Megünnepeljük a születésnapokat.
Minden héten egyszer	Aktualitások, séták. Kedvenc mese választása.
Minden nap egyszer	Teljesül a csoport egy játék kívánsága.

16. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUSOK FELADATAI

16.1. JÁTÉK

A belülről indított és vezérelt játéktevékenység célja a gyermekek szabad képzettársításának elősegítése, az intellektuális, mozgásos, szociális tapasztalatok többszöri átélésével egyéni vágyaiknak és ötleteiknek kibontakoztatása.

Továbbá célunk, hogy minél sokrétűbb, tájékozódó tevékenységgé váljon a játék és a játékba integrált tanulás.

Feladataink:

- A játékhoz szükséges feltételek biztosítása.
- Szűkebb és tágabb környezetből szerzett gyermeki benyomások.
- Feldolgozásának biztosítása a szabad játékban és a tanulásba integrált játék során.
- A 3-6-7 éves korban megjelenő játékfajták, s azok tartalmának, minőségének gazdagítása, a gyermekek egyéni sajátosságainak figyelembe vételével.
- A gyermekek beszédképességének fejlesztése.
- Az óvodapedagógus játéksegítő módszereinek változatos alkalmazása.
- Cselekvés, felfedezés, tanulás.
- Intellektuális érzelmekre építés.

A játékhoz szükséges feltételek biztosítása (léghkör, hely, idő, eszközök, tapasztalatszerzés, élmények):

Alkotó kedvű léghkört olyan játék biztosításával érhet el az óvodapedagógus, ahol a gyermek szabadon dönthet abban, hogy kivel játszik, milyen játékot választ, milyen témát dolgoz fel, milyen eszközzel jeleníti meg azt, milyen helyet választ és mennyi ideig tart a játéka. Az óvodapedagógus a dajka bevonásával teremtsen meg mindezeket a feltételeket. A csoportban csak annyi szabályt vezessünk be, amennyi segíti a rugalmas, oldott léghkör fenntartását, a szabad játékot, a sokféle manipulációt, az elképzelések valóra váltását. A szabad játék során a gyermekek feszéjezettség nélkül tudjanak önállóan vagy társaikkal önfeledten tevékenykedni.

Az óvodapedagógus kezdeményezésére a gyermekek szívesen és örömmel vegyenek részt az énekes és mozgásos játékokban. Az együttjátszás során meg kell teremteni a kezdeményezett játékhöz szükséges témát, eszközöket, szabályokat és teret.

A különböző típusú játékokhoz szükséges hely biztosítása:

A gyermekek a csoportszobában szükség szerint önállóan, vagy az óvodapedagógusok segítségével alakítsák ki a játékok számára megfelelő helyet.

A játékhöz szükséges idő:

Az óvodapedagógus kísérje figyelemmel a játékot és törekedjen arra, hogy csak akkor ajánljon más játékot, ha már a gyermekek játéka felbomlóban van, és azt a körülmények miatt szükségesnek tartja.

Az udvari játéktevékenységhez minél több időt kell biztosítani.

A kreativitást segítő játékeszközök:

A 3-4 éves gyermekek játékához sok eszközre van szükség. Elsősorban a gyakorló játékokhoz, amelyek fejlesztik a gyermekek pszichikus funkcióit, másodsorban a hagyományos szerepjátékokhoz szükséges kellékek, melyek ösztönzik a gyermekeket a különféle szerepek megélésére, harmadsorban az esztétikai neveléshez szükséges tárgyak, hangszerek.

Az óvodapedagógus a 4-5-6-7 éves korosztálynak bővítsa az eszközválasztékát, elsősorban a szerepjátékokhoz kapcsolódó kiegészítőkkal, félkész játékokkal, az azonosulást segítő ruhadarabokkal, másodsorban az értelem és képességfejlesztő játékokkal, amelyeket a gyermekek egyénileg vagy mikro-csoportban az óvodapedagógussal vagy egyedül játszanak.

Az udvari játékok zömmel a gyermekek nagymozgását elégítik ki, ha az időjárás megengedi, legyen mód kirakni a csoportszobai játékeszközöket is.

A 3-6-7 éves korban megjelenő játékfajták, és azok tartalmának, minőségének alakítása, a gyermekek egyéni sajátosságaihoz alkalmazkodva:

Az óvodapedagógus biztosítsa a gyakorló játékokhoz szükséges eszközöket, s adjon mintát a játékok helyes használatához, elrakásához. Ez a tevékenység jól fejleszti a

térlátást, a szem-kéz koordinációt, illetve a kezesség kialakulását. Az udvaron is biztosítani kell a gyakorlójáték lehetőségét, akár a természetben található tárgyakkal. A gyermekek vállaljanak el szerepeket, használjanak szimbólumokat a „mintha” helyzetek megteremtéséhez.

A rendszeresen, többszörösen ismétlődő meseélmény igazi táptalaja a dramatizálásnak, bábozásnak. Az egyszerű mesék megjelenítésében legyen résztvevő az óvodapedagógus, adjon modellt egy-egy szereplő megformálásához.

A bábozás először az óvodapedagógus előadásában jelenjen meg. Legyen a csoportnak kedvenc bábja, akinek szabadon elmondják sikereiket, örömeiket, bánatukat.

A konstrukciós játékhoz kapcsolva jelenjen meg a barkácsolás, elsősorban az óvodapedagógus által barkácsolt kellékek készítésével, amelyeket a gyermekek aktív bevonásával hoz létre. A gyermek élje át az „én készítettem” alkotás örömét. Az óvodapedagógus tervezzen olyan szabályjátékokat, amelyek a mozgásigényt is kielégítik.

Jelenjen meg a többféle ötletből kialakított tartalmas játék, ami fejleszti a gyermekek kommunikációs képességét, szabálytanulási készségét, társakhoz való viszonyát, az együttes cselekvőképességet. A jó példa nyomán a gyermekekben fokozódik a mesedramatizálás igénye. Az óvodapedagógus szerettesse meg a szabályjátékokat. A gyermekeknek adja meg azt a lehetőséget, hogy ők is hozzanak létre szabályokat. Legyenek a játék vezetői maguk a gyermekek is.

A gyermekek beszédképességének fejlesztése játék közben:

A játék számtalan lehetőség a kommunikációra, a párbeszéd kialakítására. Az óvodapedagógus szerepvállalásai modellértékűek a szókapcsolatok, hangletjtés, hangsúly, hangerő, hangszín tekintetében. A kezdeményezett anyanyelvi játékok adjanak a teret az artikuláció, szókincs, kifejezőképesség fejlesztéséhez.

Az óvodapedagógus játéksegítő módszerei:

Az óvodapedagógus irányítása legyen játékot követő, problémamegoldó, szemlélő, hagyja a gyermeket cselekedni.

A kiscsoportosok esetében - ha szükség van rá – az óvodapedagógus legyen játékkezdeményező, modellnyújtó játszótárs. Ebben a játék helyzetben is legyen

támogató, engedő, és elfogadó. Avatkozzon be a játékba, ha a gyermekek durvák egymáshoz, vagy ha veszélyeztetik egymás épségét, játékát.

A fejlődés eredménye óvodáskor végén:

- A gyermekek képesek állhatatosan több napon keresztül egy azon játéktémában együttesen részt venni.
- Játékukban dominánsan jelentkezzen a szerepjáték.
- Az ismert meséket többször dramatizálják, bábozzák.
- Bonyolult építményeket legyenek képesek kreálni.
- Élvezzék a szerepjátékokat és legyenek képesek a normák betartására.
- Társas viselkedésükben jelenjenek meg az óvoda által preferált viselkedési szabályok.

16.2. A TEVÉKENYSÉGBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

A tanulás értelmezéséhez:

Programunkban csak a játékos tanulásnak van létjogosultsága. Figyelembe vesszük a gyermek játékos beállítódását, valamint a játék létrejöttét meghatározó körülményeket: a tartalmat, az újszerűséget, a felnőtt példáját, a gyermekek önállóságát, a tévedés, az ismétlés szabadságát, az improvizáció jelenlétét.

A játékos tanulásban ugyan az utánzás, a minta hat legjobban a gyermekekre, de az utánzásos cselekvési módokon túl a tárgyak, eszközök motivációja is meghatározó.

Cselekvéses, felfedezéses tanulás:

Ehhez társulnak olyan szervezett tanulási lehetőségek, mint az irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, ami a gyermekek kíváncsiságára, kérdéseire, válaszaira épülő ismeretszerzést is magába foglalja.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- Az utánzásos minta - és modellkövetéses magatartás – és viselkedéstanulás, szokások alakítása.
- A spontán játékos tapasztalatszerzés.
- A játékos, cselekvéses tanulás.
- A gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés.

Műfajai a gyermekirodalom valamennyi műfaja: népi mondóka, vers, mese, monda, elbeszélés.

A gyermekirodalom speciális szerepe és megjelenése a programunkban:

Az irodalom teljes egészében szolgálja a program alapvető filozófiáját, mivel a gyermekben az irodalom által kiváltott és átélt élmények hozzájárulnak a derűs, vidám, nyugodt napok megéléséhez. Az általa közvetített tartalmak hordozzák a gyermek életkori sajátosságához alkalmazható humort, életörömet, furfangot, játékot.

Formai elemei a nyelvi örömök forrása: a ritmus-, a dallam-, az ismétlés-, a különös szavak-, a játékos mondatok-, sztereotípiák-, közmondások-, szólások-, nyelvi humor. Az irodalom rendelkezik azzal a sajátossággal, hogy befogadóként is átélt örömhöz, élményhez juttatja a gyereket. Elmondása, játékos ismétlése, újraalkotása is funkcióörömet ad.

A komplexitás elve a gyermeki sajátosságból fakad /a tények egységben, egészben látása és megélése/. Tartalma programunkban: a személyiség érzelmi összetevői között jelentős helyet foglalnak el az esztétikai érzelmek, melyet az esztétikai élmény vált ki. Ennek az élménynek a komplexitását a kisgyermekkorban a hangzás, a vizualitás együttese adja. Az irodalom, a zene, a szín és forma együttese, hangulati, érzelmi azonossága felfokozza az élményt, és ehhez járulhat – az arra alkalmas irodalmi alkotás esetében – a mozgás.

A komplexitás tehát elsősorban nem témaazonosságot jelent.

Sokkal inkább az önállóság elvének megvalósítását és a gyermeki szükségletek és kívánságok teljesítését szolgálja, főleg ha a gyermekek részesei lehetnek az irodalmi repertoár összeállításának.

Ez lehet egy kívánság-megbeszélő napirendi pont a hét egy napján, ahol a jövő heti kedves mese, vers kiválasztása lehet közös megbeszélés eredménye, vagy valakinek a jutalma, amit a többiek elfogadnak.

Egy ilyen alkalom fejleszti a gyermekek egyeztető technikáját, toleranciáját, érvelését, a többség akaratának érvényesülését, valamint valaki más által létrehozott jónak, értékesnek az elismerését, az igazságérzet fejlődését.

A szülőkkal való együttes nevelés elvének hangsúlyossá tételéből következik, hogy az irodalmi nevelés együttes hatását tudjuk megvalósítani: az óvoda folytatja a család mese- versmondását és a család folytatja az óvodáét.

Ez a családi szokások gondos feltárását, a kedves könyvek és irodalmi alkotások óvodában történő mondását, a szülőkkal közösen létrehozott könyvtárat, a családokkal együtt tartott mesedélután /ahol a szülők, nagyszülők is mesélnek, verselnek/, illetve szakmai témájú beszélgetéseket /ízlésformálás, tudatalakítás/ jelenti.

A napirendben minden nap szerepel mese, egyet néhány napon keresztül ismételhetünk. A vers, a mondóka - a tevékenységek természetes elemei.

Az irodalmi anyagok igényes összeállítása:

A művek kiválasztásában törekszünk a pedagógiai, pszichológiai, módszertani tudatosság érvényesülésére.

A 3-4 évesek versanyagát népi mondókákból, rigmusokból, a legismertebb költőink verseiből állítjuk össze. Olyan meséket választunk, melyeknek cselekménye egyszerű, érthető.

A 4-5-6-7 éves korú gyermekeknek már hosszabb állatmeséket, népmeséket állítunk össze. De vidám, humoros mesék, tündérmesék, tréfás mesék és műmesék is szerepelnek a mesetárba.

A 3-6-7 éves korban megjelenő jellegzetes tartalmak biztosítása:

A 3-4 évesek

A 3-4 éves gyermekek első igazi versélménye a mondókákhoz, ölben játékokhoz tapad. Minél több lehetőséget kell biztosítani a vidám rigmusok korai megkedveltetésére. A mese többszöri meghallgatása után legyenek élvezői a mese dramatikus feldolgozásának.

A nagycsoportos korú gyermekekkel bábozzanak, dramatizáljanak minél több alkalommal a kisebbeknek. Alakuljon ki bennük a mese, vers szeretete, igénye.

5-6-7 évesek

5-6-7 éves korban a hallott egyszerű meséket önállóan tudják dramatizálni, bábozni. Közösen találjanak ki meséket.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén:

- A gyermekek szívesen ismételgessék a verseket, rigmusokat.
- Várják, igényeljék a mesehallgatást.
- Szívesen meséljenek, bábozzanak, dramatizáljanak.
- Megjegyezzenek 10-14 mondókát, 6-8 verset, 10-15 mesét.
- Tudjanak meséket, történeteket kitalálni és azt mozgással megjeleníteni.

16.4. RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA

Az óvodai tevékenységi területek közül a vizuális tevékenység fejlesztő hatása jelentős. Ebben a korban a firka korszaktól eljut a gyermek a felismerhető formák létrehozásáig, a formák díszítéséig.

A tárgyi világ felfedezésének, birtokbavételének örömeivel indul el a rajzfejlődés folyamata, mint a játéktevékenység egy formája. A játék egyik válfajának tekinthetjük az ábrázolást, mely lényegében a belső folyamatok közlése.

Feladataink:

- A gyermeki alkotó-alakító tevékenység feltételeinek megteremtése.
- A 3-6-7 éves korban tervezhető alkotó, alakító tevékenységek tartalmának fejlesztése.
- Tevékenység szervezeti formájának biztosítása.
- Tehetséggondozás egyénre szabottan.
- Gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése tevékenység közben.

A gyermeki alkotó-alakító tevékenység feltételeinek megteremtése:

Az eszközök kiválasztásában a praktikum, a célszerűség és az esztétikum dominál. Az alkotó-alakító tevékenységhez olyan teret biztosítunk, ahol a mozgó gyermekektől védett az alkotók köre. Olyan légkört kell teremtenünk, melyben a gyermekek szívesen kapcsolódnak be, az elrontott, sikertelen lépéseket javíthatják. Folyamatosan ügyelünk az eszközök biztonságos használatára.

A 3-6-7 éves korban tervezhető alkotó, alakító tevékenységek, és azok tartalmának fejlesztése:

Az óvodapedagógus az óvodába kerülő gyermekeknek tegye lehetővé, hogy játszva ismerkedjenek meg az anyagokkal, eszközökkel, technikai lehetőségekkel. A gyermekeknek legyen lehetősége a szabad témaválasztásban. Bővüljön az 5-6-7 éves gyermekek alkotótevékenysége. Jelenjen meg a rajzokban az emberábrázolás, a környezet, a tárgyak, cselekmények saját elképzelés alapján történő megformálása. A saját élményeken alapuló témákban legyenek láthatók a mesék, ünnepek, színházi élmények eseményábrázolásai. A gyermekek használjanak minél eredetibb megoldásokat, jelenítsék meg a formákat, színeket egyéni módon.

A tevékenység szervezeti formájának biztosítása:

Egy héten egyszer tudatosan irányított kötetlen formájú tevékenységet szervezünk. Megteremtjük annak a lehetőségét, hogy minden gyermek megalkothassa az ajánlott eszközfeltételekkel elképzelését.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén:

- Egyéni módon jelenítsék meg élményeiket, elképzeléseiket.
- A gyermekek alkotására jellemző legyen a formagazdagság, a színek egyéni alkalmazása.
- Téralakításban, építésben bátrak, ötletesen, együttműködők legyenek.
- Fogalmazzák meg értékítéletüket, tudjanak beszélni az alkotásról.
- A megszerzett matematikai tapasztalatukat életkoruknak megfelelően valamennyi tevékenységi formában alkalmazzák.

16.5. ÉNEK-ZENE, ÉNEKES JÁTÉK, GYERMEKTÁNC

Zenei nevelésünk célja:

A közös éneklés, a közös játék örömeinek megéreztetése, ami fejleszti a gyermekek zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. A gyermekek jussanak minél több olyan zenei élményhez, ami megalapozhatja zenei anyanyelvüket.

Feladataink:

- A zenei anyagok igényes, életkornak megfelelő válogatása.

- 3-6-7 éves korban tervezhető jellegzetes tartalmak biztosítása.
- A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása.
- A gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése mondókákkal, gyermekdalokkal és zenei készségfejlesztő játékokkal.
- Tehetséggondozás.

A zenei anyagok igényes, életkornak megfelelő válogatása:

A 3-4 éves korú gyermekeink számos ölbeli játékokkal, mondókákkal ismerkednek meg. Olyan egyszerű négy-öt hangból álló énekes játékokat látnak-hallanak, melyek játéka játékos mozdulatokkal eljátszható. A 4-5 évesek versikéket tanulnak, egyszerű szerepcserére épülő játékokat ismernek meg. A nyolcad, negyed ritmusképeken túl megjelenik már a szinkópa is. Az 5-6-7 évesek már komolyabb, bonyolultabb mozgásformákat, koreográfiákat sajátítanak el.

A zenehallgatás legyen mindig aktuális és örömteli.

3-6-7 éves korban megjelenő jellegzetes tartalmak biztosítása:

A 3-4 évesek

Tanuljanak meg 6-8 mondókát, ölbeli játékot és 10 énekes játékot. Tudjanak halkabban, hangosabban beszélni, mondókákat mondani és énekelni. Figyeljék meg a csendet a környezet hangjait és a dallamjátszó hangszerek hangszínét. Érzékeljék a különböző mozdulatokkal az egyenletes lüktetést. Az óvodapedagógus keltse fel a gyermekekben az érdeklődést a zenehallgatás iránt.

A 4-5 évesek

Énekelgessenek 4-8 motívumból álló énekes játékokat. A 4-5 új mondóka és 12 új gyermekdal megtanulása mellett ismételjék a 3-4 éves korban megtanultakat. A körjátékok közül az óvodapedagógus már nehezebbet is válogathat pl. szerepcserés, párválasztó, sorgyarapító játékokat.

A tiszta éneklés érdekében minél gyakrabban énekeljenek önállóan. Énekeljenek halkabban és hangosabban, magasabban és mélyebben. Játsszanak kérdés-felelet játékot. Érzékeljék az egyenletes lüktetést a mondókák, dalok ritmusát. Használjanak ritmuseszközt a ritmusérzék fejlesztése érdekében.

Az 5-6-7 évesek

Tanuljanak meg 4-7 új mondókát, 15 új énekes játékot és 3-4 alkalomhoz illő műdalt. Bonyolultabb néptánc elemeket is alkalmazzanak az énekes játék során. A halkabb-hangosabb éneklést kapcsolják össze a tempóváltozással vagy dallambújítással. Meg tudják különböztetni az egyenletes lüktetést és a dalok ritmusát.

A tevékenység szervezeti formájának biztosítása:

A zenei nevelés szervezeti formája is kötött és kötetlen jellegű. A gyermekek nyelvi képességét is fejlesztjük a mondókákkal, gyermekdalokkal, zenei készségfejlesztő játékokkal, zenehallgatással. A sokféle énekes játékok alkalmat adnak a szókinccs bővítésére, új fogalmak elsajátítására.

Fejlődés eredménye az óvodáskor végén:

- A gyermekek élvezettel játszanak énekes játékokat.
- Gátlások nélkül egyedül is tudjanak énekelni.
- Tudjanak élvezettel figyelni a zenehallgatásra.
- Tudjanak ritmust, mozgást rögtönözni.
- Érezzék az egyenletes lüktetés és a dalok ritmusát.
- Meglévő matematikai tapasztalataikat az énekes tevékenységeik során is alkalmazzák.

EFOP 3.2.6-16-2016-00001 projekt:

Az EFOP 3.2.6-16-2016-00001 „A gyermekek képesség-kibontakoztatásának elősegítése a köznevelési intézményekben” című projekt keretében, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem partnerintézményeként, az átvett szakmai programok tananyagát, módszertanát alkalmazzuk az óvodai kezdeményezések, zenei foglalkozások területein, valamint az egyéb nevelő-oktató munkánkban.

16.7. MOZGÁS

A tevékenység célja:

A gyermekek természetes, harmonikus mozgásának, testi képességeinek fejlesztése játékos formában, továbbá a gyermekek tájékozódásának, alkalmazkodóképességének, valamint a személyiség akarati tényezőinek fejlesztése úgy, hogy megmaradjon a gyermekek szabad mozgáskedve.

Feladataink:

- A 3-6-7 éves korban tervezhető mozgásfejlesztő játékok biztosítása.
- A különböző szervezeti formák megteremtése a gyermekek mozgásszükségletének kielégítése érdekében.
- Tehetséggondozás.
- A gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése a mozgás közben.

A 3-6-7 éves korban tervezhető mozgásfejlesztő játékok:

Gyermekeink nagymozgása jól fejleszthető óvodánk udvarán, ahol elegendő tér és mozgásfejlesztő eszközök állnak rendelkezésünkre. A szabad mozgás zavartalan gyakorlási lehetőséget ad az irányított mozgástevékenység alatt megismert mozgásformák többszöri ismétlésére.

A tevékenységeket, s azok eszközeit a gyermekek életkorához, fejlettségi szintjéhez és a csoportok összetételéhez tervezzük. Kiemelt célunk, hogy a mozgásfejlesztő játékok a gyermekeket erő kifejtésre készítsék.

A 3-4 évesek

A 3-4 éves korú gyermekek irányított mozgásos tevékenysége során a nagymozgások fejlesztésére helyezük a hangsúlyt. Az óvodapedagógus mutassa meg a helyes mintát és igényelje a mozdulatok pontos, esztétikus gyakorlását.

A 4-5 évesek

A 4-5 éves gyermekek természetes mozgásában még mindig a nagymozgások fejlesztésére kerüljön a hangsúly. Kapjon kiemelt szerepet az egyensúlyérzék fejlesztése, a szem-kéz, szem-láb koordináció differenciálódása.

Az 5-6-7 évesek

Az 5-6-7 éves gyermekek sokféle mozgáselemet ismernek, amit játékos formában ismételnék. Kapjon hangsúlyt az észlelés, az alakítás, formálandóság mozgás közbeni fejlesztése, a finommotorika alakítása és a szabályjáték gyakorlati alkalmazása. Sor és váltóversenyeket egyaránt gyakoroljanak.

Az óvodákban a szülőkkel közösen támogatjuk a sport szeretetét.

A különböző szervezeti formák megteremtése a gyermekek mozgásszükségletének kielégítése érdekében:

Óvodapedagógusaink a gyermekek szabad mozgását a délelőtti és délutáni udvari játék és séta során biztosítják. Irányított mozgásos foglalkozást heti egy alkalommal szervezünk, különböző időkeretekkel. A mindennapi öt perces testedzés a délelőttök során folyamatosan ismétlődnek.

A gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése a mozgás közben:

Utasítások adásakor ügyelni kell a szavak megfelelő hangsúlyozására. Az óvodapedagógus életkoruknak megfelelő tagolt, érthető lassú tempójú beszéddel segíti a feladatok megértését. Fontos a lényegre törő, rövid utasítás. A testséma kialakítása, a testrészek neveinek megnevezése, a téri fogalmak megértése anyanyelvi nevelésünk fontos része.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén:

- A gyermekek szeressenek mozogni, legyenek kitartóak a mozgásos játékokban.
- A gyermekek nagymozgása, finommozgása, egyensúlyészlelése, összerendezett mozgása kialakul.
- Ismerik az irányokat, tudnak a térben tájékozódni.
- Betartják a szabályokat a különböző versenyjátékok, ügyességi játékok játszásakor.
- Tudnak ütemtartással járni, esztétikusan végezni a gimnasztikai gyakorlatokat.
- Szeretnek futni, tudnak labdát vezetni.
- A tevékenység során megszerzett matematikai tapasztalatokat valamennyi tevékenységi formában gyakorolják.

16.8. A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE

A tevékenység célja:

A szűkebb és tágabb természeti, emberi, tárgyi környezet felfedezése során a gyermekek pozitív érzelmi viszonyának kialakítása a természeti – emberi – tárgyi világ értékei iránt. A környezet megismerése közben a gyermekek mennyiségi, alaki, nagyságbeli, tér – és síkbeli szemléletének alakítása.

Feladataink:

- A 3-6-7 éves korban tervezhető jellegzetes tartalmak biztosítása.
- A gyermekek kommunikációs készségének fejlesztése a közvetlen tapasztalat – és ismeretszerzés során.
- A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása.
- Tehetség gondozás.
- A szülőhely iránti szeretet, ragaszkodás kialakítása.
- ÖKO-SZEMLELETMÓD folyamatos alakítása.

A 3-6-7 éves korban tervezhető jellegzetes tartalmak biztosítása:

A gyermekeknek közvetlenül kell érzékelniük a környezet esztétikumát: hangokat, színeket, illatokat, formákat, az élet ritmikusságát.

A 3-4 évesek

A 3-4 éves gyermekek az óvoda elfogadása, megszerettetése után ismerkedjenek meg az óvoda közvetlen környezetével. Figyeljék meg az évszakok szépségeit, színeit, időjárását, növényeit. Gondoskodjanak a madarokról a téli évszakban. Gyűjtsenek leveleket, terméseket, kavicsokat. Beszélgessenek és nézegessenek képeket a családról. Gyakorolják a gyalogos átkelést, és figyeljék meg a rendőrlámpa jelzéseit. Nevezzék meg a baromfiudvarban található állatokat, beszélgessenek hasznukról. Ismerjék fel a ház körüli állatokat. Vásároljanak, ismerkedjenek a vásárlási szokásokkal. Beszélgessenek a környezetben látható formákról, nagyságbeli jellemzőkről.

A 4-5 évesek

Az óvodapedagógus a 4-5 éves gyermekek tapasztalat és élményszerző sétáit az óvoda utcáján és az óvoda közvetlen környezetében szervezze meg. Törekedjen a megfigyelések, gyűjtőmunkák gazdagítására. A gyermekek érzékeljék az évszakok szépségeit, jelenségeit, az időjárás változásait. Keressenek összefüggéseket az időjárás és az emberek tevékenységei között. Gyűjtsenek terméseket, végezzenek rügyeztetést, csíráztatást. Mutassák be családjuk tagjait és az otthonukat. Gyakorolják a gyalogos közlekedés szabályait. Ismerjék meg a személy és teherszállító járműveket, közlekedjenek autóbuszon, gyakorolják a fel és leszállást. Ismerjék a háziállatokat, erdőben élő állatokat. Beszéljenek a hazatérő madarokról, figyeljék meg fészükük nagyságbeli különbségét.

Az 5-6-7 évesek

Ismerjék meg az óvoda tágabb környezetét, ha lehetőség van rá egy-egy szülő munkahelyét. Fogalmazzák meg az évszakok jellemzőit. Figyeljék meg a költöző madarakat. Vegyenek részt a madáretetésben. A közlekedési szabályokat tartsák be. Ismerjék meg környezetük háziállatait, figyeljék meg hol élnek.

A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása:

A mikro-csoportos tapasztalatszerzés lehetőséget ad a gyermek-óvodapedagógus személyes beszélgetéseire. Az óvodapedagógus minden gyermekre oda tud figyelni, minden kérdésre meg tud válaszolni. Ez a szervezeti forma kiválóan segíti a gyermekek szókincsének, nyelvi kifejezőképességének fejlesztését. A valós élethelyzetek természetes módon teszik lehetővé, hogy a gyermekek alkalmazzák a helyes köszönést, bemutatkozást, megszólítást, véleménynyilvánítást a szándékok kifejezését, mint a kérés, tudakozódás, üzenetközvetítés. Szabadon, összefüggően kifejezhetik gondolataikat, érzelmeiket, kívánságaikat, észrevételeiket.

Javasolt projekttémáink:

- Itthon telelő madaraink
- Régi és új játékaink
- Járművek
- Otthonunk
- Szüret

Tatai Geszti Óvoda Pedagógiai Programja

- Zöldségek-piac
- Szelektív hulladékgyűjtés
- Egészség-betegség
- Testünk-egészségünk védelme
- Közlekedés
- A Víz éltető ereje
- Barátunk, a Föld
- Virágok
- Napszakok
- Évszakok
- Az év hónapjai
- Lakóhelyünk
- Állatok
- Mesterségek: (cukrászat, pékség)
- Tata, Agostyán
- Magyarország

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén:

- A gyermekek tudják lakcímüket, szüleik pontos nevét, foglalkozását, munkahelyét, óvodájuk nevét.
- Tudják saját születési helyüket és idejüket.
- Tudjanak különbséget tenni az évszakok között.
- Ismerjük a környezetükben lévő intézményeket.
- Ismerjék a háziállatokat, vadállatokat, madarakat.
- Ismerjék környezetük növényeit, azok gondozását.
- Ismerjék az elemi közlekedési szabályokat és tartásuk be azokat.
- A tárgyakat tudják számlálni tízig, össze tudják hasonlítani mennyiség, nagyság, forma, szín szerint.
- Meg tudják különböztetni a jobbra-balra irányokat, kifejező névutókat.
- Kialakul a jól érthető beszéd.
- Szükséges matematikai tapasztalatok megszerzése.
- Környezettudatos gondolkodás kialakulása.

16.9. MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK

A tevékenység célja:

A gyermeki munka megszerettetésén keresztül olyan készségek, tulajdonságok kialakítása, melyek pozitívan befolyásolják a gyermekek közösségi kapcsolatát, kötelességteljesítését.

Feladataink:

- A különböző típusú munka jellegű tevékenységek tervezése, és azok feltételének biztosítása.
- A gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése.

A különböző típusú munka jellegű tevékenységek tervezése, és azok feltételének biztosítása:

Az óvodások munka jellegű tevékenysége a játékból bontakozik ki, elsősorban önmagukért és a közösségért végzik. Kezdetben az óvodapedagógus segítségével, később teljesen önállóan végeznek munka jellegű tevékenységet. Az óvodapedagógus értékelése legyen buzdító, megerősítő, hogy a gyermekekben pozitív viszony alakuljon ki a rendszeres munkavégzéshez.

A 3-4 évesek

Az óvodapedagógust figyelve vegyenek részt a növények, állatok gondozásában, etetésében. Segítsenek a faleveleket elszállításában, a növények locsolásában. A szabályosan ismétlődő mindennapi munka a rend fenntartásáért végzet tevékenységek (pl. játékok elrakása, a terem díszítésében segítség nyújtás).

A 4-5 évesek

A gyermekek közösségi kapcsolatát jól fejleszti a felelősi munka, az önkiszolgáló tevékenység ezt jól előkészíti. Az alkalmyszerű ismétlődő munka, a játékok helyrerakása, a csoportszoba átrendezése, a tevékenységek használt eszközök kiosztása, összeszedése, az öltöző és mosdó rendjének megőrzése. Az óvodapedagógus tervezze meg az egyéni megbízások lehetőségeit. A naposi munkában aktívan vegyenek részt.

A gyermekek működjenek közre az óvodaudvar tisztántartásában.

Az 5-6-7 évesek

Önállóan végezzék a felelősi munkát, közösen eldöntik a munka megosztását. Ízlésesen, esztétikusan terítsenek meg az étkezéshez. Étkezés után söpörjék fel a morzsát, rakják föl a székeket. Az alkalmoszerű munkákat a gyermekek önálló vállalkozás alapján végezzék. Soha ne alkalmazzon az óvodapedagógus kényszerítő eljárásokat. A gyakori dicséret, elismerés, hatásával érje el, hogy a gyermekek szívesen vegyenek részt a tevékenységekben. Rendszeresen segítsenek az elesettebbeknek, készítsenek nekik meglepetéseket.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén:

- A gyermekek szeressenek közösen dolgozni.
- Örüljenek, ha kötelességüket teljesítik.
- Örömmel segítsenek a kisebbeknek.
- Szívesen működjenek közre a növénygondozásban.
- Szívesen készítsenek meglepetést szüleiknek, a kisebbeknek, az óvoda dolgozóinak.

16.10. EGYÉNI KÉPESSÉGFELMÉRÉS

Intézményeinkben évente kétszer átfogó, részletes írásbeli tájékoztatást adunk gyermekeink fejlődéséről. A jellemzés, melyet teljes mértékben együtt állítottunk össze, több oldalon vizsgálja a képességeket, készségeket, a végén pedig egy értékelő összefoglalást ad.

Részletezve:

Átfogó bemenet- és kimenetvizsgálati rész után:

1. oldal: **A játéktevékenység jellemzése**
2. oldal: **Mozgásfejlettség, értelmi nevelés, tanulás értékelése**
3. oldal: **Anyanyelvi nevelés, zenei nevelés jellemzői**
4. oldal: **Vizuális tevékenység, környezeti nevelés területei**
5. oldal: **Matematikai nevelés, szocializáció, érzelmi nevelés vizsgálata**
6. oldal: **Egészséges életmódra nevelés, munka értékelése**

A partnerközpontú működésünk fontos eleme, hogy írásbeli tájékoztatást is kapjanak a szülők gyermekeik fejlődéséről. Az írásos értékelés után, még fogadóórákat tartunk, ahol lehetőség nyílik a közös beszélgetésre.

17. INTEGRÁCIÓ

Inkluzív pedagógia:

- Az integrált nevelés egy pedagógiai irányzat, olyan gyermek közösségben történő nevelését jelenti, akik a tanulásban valamely oknál fogva akadályozottak (pl. fogyatékos, képességzavar, szociális hátrány).
- Minőségi különbség van az integráció szintjében. (A különbség a fogadás (integráció) és a befogadás (inkluzió) között van!)

Az inkluzív óvodai nevelés az integrált nevelés továbbfejlesztett formája. A befogadó intézmény pedagógusai az egyéni differenciálást alapul véve az egyéni kibontakoztatás és fejlesztés szemléletét képviselik.

Alaptevékenysége:

- Különleges bánásmódot igénylő enyhe értelmi fogyatékos sajátos nevelési igényű gyermekek integrált óvodai nevelése, a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján.
- Különleges bánásmódot igénylő egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő sajátos nevelési igényű gyermekek integrált óvodai nevelése, a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján.
- Olyan különleges bánásmódot igénylő (de nem sajátos nevelési igényű) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek integrált óvodai nevelése, a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján, akik életkorukhoz viszonyítottan jelentősen alulteljesítenek, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzdenek, közösségbe való beilleszkedésük, továbbá személyiségfejlődésük nehezített, vagy sajátos tendenciát mutat.
- A különleges bánásmódot igénylő a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai nevelése.

Tatai Geszti Óvoda Pedagógiai Programja

Óvodáink feladata kiegészült a jó értelmi képességekkel rendelkező, jól beszélő a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós rendellenességgel küzdő gyermek óvodai nevelésével.

Alapelvünk:

- A fejlesztést csak komplex kivizsgálás után lehet megkezdeni, melyet a terület specifikus szakértők tesznek meg. A sajátos nevelési igény kielégítése mindenkor fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus, terapeuta és/vagy pszichológus közreműködését igényli.
- A rehabilitációs célú nevelés egyéni terápiás terv alapján történik.
- Logopédus, megfelelő végzettségű szakember által kerüljön sor a tervszerű fejlesztésre, melynek során a beszéd állapotának felmérésétől a terápiás terv meghatározásán át a tudatos módszermegválasztáson túl a komplexitás és a folyamatkövetés is megvalósul.
- A sérült funkciók miatt biztosítani kell a folyamatos stimulációt és kondicionálást, s a fejlesztés folyamatosságát, rendszerességét és kiszámíthatóságát.
- Nagy mennyiségű változatos ingerek biztosítása a tapasztalati és ismeretkör bővítése érdekében.
- A képesség tervszerű fejlesztése az egyéni sajátosságokhoz - életkori sajátosság, játékosság elve - szabottan történjen, annak érdekében, hogy a gyermekek sérülésüket kompenzálva, lehetőségeikhez mérten meg tudják állni a helyüket a környezetükben.
- Mindig szem előtt tartva az önállóságra nevelés elvét, és – a gyermek állapotának megfelelően – biztosítani kell a fejlődést legjobban elősegítő környezetet, a megfelelő segédeszközöket és terápiákat.

Céljaink:

- Fejlesztés által, a sérülés súlyosságától függően a hátrányos következmények csökkentése vagy ellensúlyozása, lehetőséghez képest a pszichológiai és fiziológiai tényezők összhangjának megteremtése.
- A nevelés és fejlesztés során a sérüléséből adódó hátrányok messzemenően figyelembe vétele mellett, a gyermek széleskörű kommunikációjának, megismerő funkcióinak fejlesztése az önállóság, és szociális képességek fejlődése érdekében.

Tartalmi vonatkozás:

- A nevelés szervezeti keretének, az alkalmazott speciális módszer és eszközrendszer megválasztása minden esetben a gyermek állapotából fakadó egyéni szükségletek szerinti meghatározása.
- Kapjon minden gyermek segítséget a sérüléséből adódó, gyengébb kommunikációs kompetenciájából eredő hátrányának és ezzel összefüggő egyéb nehézségének leküzdéséhez.
- A módszerek megválasztásakor életkor, a pszichikai sajátosságok, a beállítódás, az értelmi képesség, a beszédhiba típusának és súlyosságának, és a korrekció adott szakaszának figyelembevétele szükséges.
- Az óvodai nevelés során az anyanyelvi nevelés, mozgás, kommunikáció, illetve a szenzomotoros koordinációs készség fejlesztése, speciális terápiák alkalmazása intenzív, komplex nevelési környezetben valósuljon meg a szakember iránymutatása mellett.

Óvodapedagógus feladatai:

- Felkészült legyen az állapot alapsajátosságaiból, tisztában legyen a pedagógiai korrekció lehetséges módszereivel.
- Megfelelő szervezeti keretet biztosítson.
- Változatos és speciális eszközök beiktatása.
- A gyógypedagógussal és egyéb segítő szakemberekkel állandó kapcsolattartás.
- Érzékeny, elfogadóvá válni, empátikusan, türelemmel és megértéssel fogadni az esetlegesen bővülő, más nevelési helyzetet teremtő csoportszerkezetet (SNI gyermek érkezése a csoportba).
- Szeretetteljes, biztonságos, gyermek közeli csoportlétkör megteremtése (egyszerű, hangulatos dekoráció, biztonságos gyermekbútorok).
- Segítő instrukciók készítése, és beépítése a mindennapi életbe.

17.1. AZ EGYÜTTNEVELÉSBEN RÉSZTVEVŐ INTEGRÁLT SNI GYERMEKEK SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYÉBŐL KÖVETKEZŐ FELTÉTELEK BIZTOSÍTÁSA

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé a mindennapi nevelőmunkában.

Személyi feltételek megteremtése:

A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség), és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógusok, pedagógiai asszisztensek és dajkák alkalmazására, kinevelésére törekszünk. Ők folyamatosan egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keresnek, alkalmazkodnak az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez, együttműködnek különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépítik a pedagógiai folyamatokba.

A pedagógusok továbbképzési tervében támogatjuk azokat, akik SNI gyermekek integrált neveléséhez szükséges szakirányú képzésben kívánnak részt venni.

Az integrált nevelés megvalósítása során igénybe vesszük a szükséges szakemberek segítségét.

A speciális szükségletekkel rendelkező gyermekek fejlesztésébe hatékonyan bevonjuk a gyermekek szüleit:

- Felhívjuk a szülők figyelmét, hogy gondoskodjanak gyermekük részvételéről a számára biztosított mozgásos, gyógypedagógiai, logopédiai fejlesztéseken. Fontos a rendszeres, kölcsönös tájékoztatás, kapcsolattartás, a hiányzások jelzése.
- Az új, kiscsoportos óvodások szüleinek tájékoztatása a korai jelzés, fejlesztés hatékonyságáról, a pedagógusok probléma jelzési gyakorlatáról és az ezzel kapcsolatos szülői kötelezettségekről.

Módszertani feltételek biztosítása:

A gyakorlati munkában a differenciálás alatt azt a folyamatot értjük, amelynek eredményeképpen a fejlesztést az egyes gyermekek szükségleteihez igazítjuk.

Az integráció alapvető pedagógiai feltételei a nevelés differenciálásával függnek össze. A nevelés differenciálásának fontos feltétele az ismeretek egyéniséghez igazított figyelembevétel.

Ez az alábbi három dolgot jelenti:

A célok szerinti differenciált képesség, ismeret elsajátítás elve.

A célok individualizálását, vagyis azt az alapelvet, miszerint minden gyermek számára más célt jelölünk ki.

Mivel a gyerekek különbözőek, a pedagógiai munkánk során különböző célokat kell kitűznünk velük szemben. Természetesen vannak közös elemek a csoporton belül, vagy a célok elérhetőségének szintjében, vagy pedig teljesen eltérő célok megfogalmazásával kell a különbséget megjelenítenünk.

Egyéni teljesítmény-értékelés elve:

A teljesítmény értékelésének individualizálása során figyelembe vesszük a gyermek meglévő, vagy eltérő képességeit, erőfeszítéseit, motivációját, szükség esetén még a családi szociokulturális viszonyok jellemzőit is.

A gyermekek hatékony fejlesztésének segítése a cél, a differenciálás önmagában nem. Abban a pillanatban, ha a gyerekek egyénileg, párban, vagy kiscsoportban dolgoznak, elősegítjük az aktív részvételüket. A gyermekek hatékony munkáját az egymással kapcsolatos kölcsönös függőség kialakításával erősíthetjük meg. Ahhoz, hogy ez a fajta munka létrejöhessen, különböző szervezési, feladatadási szerepeink vannak, valamint a fejlesztés célja is új elemekkel bővül.

Különleges bánásmódot igénylő gyermek - Az egyenlő bánásmód követelménye:

Az egyenlő bánásmód követelménye és az esélyegyenlőség előmozdítása nevelési alapelveinkben és értékeinkben rejlik, miszerint minden gyermeknek vele született joga van az emberi méltósághoz. Intézményünk óvodapedagógusainak alapvető feladata, hogy az ellátott gyermekek hozzájussanak mindahhoz a lehetőségekhez, amely a gyermeki személyiség szabadon történő kibontakoztatásához szükséges.

Tárgyi feltételek biztosítása:

A tárgyi feltételeket folyamatosan, az elhasználódás mértéknek megfelelően, az integrálható gyerekek típusának és sajátos nevelési igényének megfelelően szerezzük be. A speciális nevelési és fejlesztési terv szakszerű elkészítéséhez, szakkönyvek, fejlesztő játékok biztosítása, mindezekhez szakember/gyógypedagógus segítségét vesszük igénybe.

Helyiségek, terek kialakítása, berendezése:

A sajátos nevelési igény típusához, súlyossági fokához, az egyénhez igazított nevelési/fejlesztési környezet kialakítása feltétele a sikeres munkának. Székhelyintézményünkben fejlesztő szobát alakítunk ki erre a célra.

Szervezési feltételek - szinterek:

Az integrált gyermekek egyéni sajátosságainak megfelelően vesznek részt az óvoda személyiség és közösségfejlesztéssel, a tehetség, képesség kibontakoztatásával, a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő programjainkban. Ezen kívül (ha a befogadott gyermek érdeke azt kívánja, esetenként egyes foglalkozások helyett) részesülnek a hátrányaik kompenzálásához szükséges egészségügyi és pedagógiai habilitációs és rehabilitációs foglalkozásokban. Intézményünk gondoskodik a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek (tehetséggondozást, illetve felzárkóztatást igénylők) speciális támogatásáról.

Céljaink:

- Integrált nevelés csak a különböző szakemberek (óvodapedagógusok, gyógypedagógusok egyéb speciális szakemberek), szülők együttműködése keretében lehetséges, ezért tervezett és tudatos kapcsolatépítésre, egységes követelmények teremtésére törekszünk.

Tartalmi vonatkozás:

- Az együttműködés új formáinak, kereteinek kialakítása és működtetése, amely olyan együttes tevékenységet jelent, amelyben az eltérő pedagógiai kompetenciákkal rendelkező szakemberek szakismeretei, pedagógiai kultúrája pozitívan hathat egymásra és ez által pedagógiai tevékenységük eredményességére.

Az óvodapedagógus/ gyógypedagógus feladatai:

- Az óvodapedagógus és a gyógypedagógus/szakember/terapeuta közösen, személyre szabottan határozza meg a feladatokat, melyet az óvodapedagógus a mindennapi gyakorlata során alkalmaz.
- Az óvodapedagógus rendszeres megbeszélést folytat a gyógypedagógussal-szülővel - dajkával az egységes követelmények támasztása érdekében.
- A csoport mindkét óvodapedagógusa és a gyógypedagógus rendszeres tájékoztatást nyújt az intézmény vezetőségének a gyermek fejlődéséről, problémákról, az elért eredményekről.

Az óvodapedagógus - a speciális szakember iránymutatása mellett - az alábbi kompetenciákat fejlesztheti:

Kognitív:

- gondolkodási képesség (konvertálás, rendszerező képesség, logikai képesség és kombinatív képesség)
- tudásszerző képesség (ismeretszerző, alkotó képességének fejlesztése)
- kognitív kommunikációs képesség (vizuális, nyelvi)
- tanulási képesség

Személyes kompetencia:

- önkiszolgáló, önellátási képesség fejlesztése – öltözés, vetkőzés, étkezés, szobatisztaság
- testi képességek fejlesztése, mozgásfejlesztés
- befogadóképesség fejlesztése – zene, vizualitás, irodalom
- önkifejezés képességének fejlesztése – zene, vizualitás, előadói - és szövegalkotó képesség
- önvédelmi képesség fejlesztése –szabadság, egészség és identitásvédelem
- speciális képességek (tehetség) fejlesztése- egyéniséggé nevelés
- önszabályozás és az önfejlesztés képességének fejlesztése.

Szociális:

- szociális szokások és minták –személyes példamutatás
- szociális készségek - legfontosabb kiválasztása, szükségszerű működtetése,
- szociális ismeretek – direkt emberi viselkedések, szociális normák gyakorlása utcán, járművön
- szociális érdekérvényesítés- szükséglet jelzése, segítőkész énkép erősítése, segítő viselkedésformákat támogató normák tanítása, segítségnyújtás normáinak aktiválása.

17.2. A FEJLŐDÉS EGYÉB PSZICHÉS ZAVARÁVAL (BEILLESZKEDÉSI, TANULÁSI, FIGYELEM- VAGY MAGATARTÁSSZABÁLYOZÁS ZAVARRAL) KÜZDŐ GYERMEKEK:

A sajátos nevelési igényű gyerekek e csoportját a különböző súlyosságú és komplexitású – az ismeretsajátítást, a tanulást, az önirányítás képességeinek fejlődését nehezítő – részképességzavarok, vagy azok halmozott előfordulása jellemzi. Fejlesztésüket a szakértő bizottság javaslata alapján szakember segítségével integrált keretek között valósítjuk meg. Az érintett gyermekek az átlagnál nehezebben viselik el a várakozás és a kivárás okozta feszültségeket, a váratlan zajokat. Aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak. Fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, szabályokat, valamint a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet. A kognitív, az emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése a sikeres beilleszkedést, az iskolába lépésre való felkészülési folyamatot késleltetheti.

Alapelvünk:

- A részképesség zavar tüneteit mutató gyermekek sajátos nevelési igényeinek kielégítése a gyermek problémájának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógus, terapeuta és/vagy pszichológus közreműködését igényli. A rehabilitációs célú nevelés egyéni terápiais terv alapján történik.
- Amennyiben részesült korafejlesztésben, a korai fejlesztésre kell építeni.

Céljaink:

- Az egészséges, harmonikus személyiség, a beilleszkedéshez szükséges testi, szociális és értelmi érettség kialakítás, valamint az iskolai potenciális zavarok megelőzése.

Tartalmi vonatkozás:

- Az óvodai nevelés és fejlesztés során kiemelt feladat: a gyermek szakértői bizottsági véleményében foglaltakra alapozva a részképesség-zavarok egyéni fejlesztési terv szerinti korrekciója és kompenzálása tudományosan megalapozott szakmai módszerek alkalmazásával.
- Megelőzni a teljesítménykudarcokra épülő másodlagos zavarok, inadaptív viselkedés kialakulását, és megalapozni az eredményes iskolai előmenetelhez szükséges készségeket.
- Az egyéni fejlesztési terv célkitűzéseinek megvalósulását időszakosan, az ütemezési fázis befejezését követően ellenőrizni kell, és amennyiben szükséges, a fejlesztés további menetét erre alapozva kell meghatározni.

Az óvodapedagógus feladatai:

- alapmozgások kialakítása és fejlesztése
- szociális készségek fejlesztése
- kognitív funkciók fejlesztése
- önkiszolgálás fejlesztése
- az adekvát játékhasználat elősegítése
- tudatos önállóságra nevelés
- egészséges énkép és önbizalom kialakítása
- kudarctűrő-képesség növelése.

17.3. NEMZETI KISEBBSÉG ÉS A HAZÁJUKAT ELHAGYNI KÉNYSZERÜLŐ CSALÁDOK GYERMEKEINEK BEFOGADÁSA

Feladataink:

- A veleszületett méltóság biztosítása, a kirekesztés, az előítéletes kizorítottság elkerülése.
- A neveléshez való hozzáférés segítése.
- A befogadó ország gyermekeit is megillető jogok garantálása, multikulturális szemlélet biztosítása.

17.4. TEHETSÉGES GYERMEKEK GONDOZÁSA

Óvodánk számára kiemelten fontos a tehetség megnyilvánulásával, fogalmával, fejlesztési lehetőségeivel való foglalkozás.

Kiemelt képességű, tehetségígéretes gyerekek:

Többféle tehetség létezik: logikai, nyelvi, mozgás, térbeli-vizuális, zenei, interperszonális (egyének közötti kapcsolati), de legalább négy, együtt jelentkező területet esetében tartjuk a gyermeket tehetségesnek.

Céljaink:

- Megfelelő személyi és tárgyi feltételek mellett a talentum személyiségjegyeinek, önmegvalósításának minél magasabb szintre emelése.
- Tehetséggondozó intézményként: elméleti - fogalmi tisztázás, gyakorlati segítségnyújtás.

Feladataink:

- A tehetségre utaló jegyek felismerése minden gyermekben
- Esélyteremtés.
- A gyermek speciális szükségleteinek kielégítése.
- Erős és gyenge oldalak együttes támogatása.

Tartalmi vonatkozás:

- Képzőművészeti tevékenység
- Zene-tánc
- Természettudományos tevékenység
- Szociális tevékenységek
- Szűrés-beválogatás- tehetségazonosítás

Óvodapedagógus feladatai:

- Elfogadó, támogató környezet kialakítása.
- Motivációs adottságok megerősítése.
- Élményorientált szabad játék biztosítása.
- Változatos, színes tevékenységek széles körének kínálása.
- A gyermek érdeklődésére, ismereteire épülő tanulási folyamat szervezése
- Szabad választási lehetőség megadása.

- Mikrocsoportos tevékenységszervezés közben a differenciálás gyakorlatának alkalmazása a kiemelten fejlődő gyermekek nevelésében.
- A tehetség megjelenéséhez megfelelő helyzetek teremtése (kísérlet, előadás-szervezés, problémahelyzet, társasjáték-készítés, stb.).
- Együttes tevékenység lehetősége (óvodapedagógus-gyermek).
- Feltöltődés, pihenés, „elvonulás” lehetőségének megteremtése.
- Szülők tájékoztatása a tehetségprogramról, folyamatos együttműködés fenntartása, tanácsadás.
- 3 éves kortól általános és speciális képességek megfigyelése.
- 4 éves kortól kiemelkedő és speciális képességek megfigyelése és rögzítése.
- A kreatív képességek kibontakoztatása, nyilvántartása, egyéni nyomon követése, a tehetségek gondozása és fejlesztése, élve az intézményi és az intézményen kívüli együttműködés lehetőségeivel.
- A korán megmutatkozó tehetségígéret fejlesztése, gondozása.
- A tehetséggel összefüggő gyenge területeinek erősítése.
- Differenciálás, öndifferenciálás lehetőségének biztosítása.
- Speciális többlettudás megszerzése és a tehetséggondozás szolgálatába állítása.
- A teljesítmény fokozása mellett a szorongásoldás kiemelt kezelése.
- Az elvárás és teljesítmény összhangjának szem előtt tartása.
- Előremutató pozitív megerősítéssel pozitív önkép alakítása.
- Lehetőségadás az önálló véleményalkotásra és fantázia felszabadítására.
- A tehetségfejlesztő jó gyakorlat kialakítása, gyengébb pontok fejlesztése.
- Iskolába lépéskor a befogadó intézmény tájékoztatása.

A tehetséggondozás formája:

- Csoporton belüli tehetséggondozás (a differenciálás eszközével mindennapos, a tehetségígéret egész személyiségének komplex fejlesztésére irányuló folyamat).

18. AZ ÓVODA ÜNNEPEI, EGYÉB RENDEZVÉNYEI

Jelentősége, helye az óvoda életében:

- változatosságot, hangulatot visz be a csoport és benne az egyes gyermekek életébe, mindennapjaiba
- biztosítja a perspektivikus gondolkodást és a várakozás örömeinek átélését
- alkalmas újfajta tevékenységek bevezetésére, átélésére
- az ünnep- és jeles napokra készülődés erősíti a szociális érzelmeket, hozzájárul a szociális értékek megalapozásához
- meghatározza az előző napok, a hét programját
- lehetőség az élmények ismételt átélésére

Szervezési feladatok:

- Az előkészület fázisában is építsünk a gyermekek gondolataira, számítsunk közreműködésükre.
- Egész évre szóló tervet készítünk. Figyelembe vesszük a jeles napok jellemzőit, a helyi sajátosságokat, szokásokat.
- Előre átgondoljuk, hogy a szülőket mikor, milyen formában szándékozzuk bekapcsolni. Ennek is megteremtjük hagyományait. Szülői értekezleten megismertetjük terveinket. A véglegesítésnél figyelembe vesszük a szülői javaslatokat is.
- A csoportszoba /az udvarrész/ külsőségeiben is sugározza a jeles napok hangulatát
- Az éves program nem túlszűfolt. Gondolunk a gyermeki élményemlékezet tartósságára, az ünnepek utóéletére.
- Minden ünnep- és jeles nap eltérő hangulatú, de az előkészületek állandóan ismétlődő mozzanata fontos /pl. milyen napra készülünk/.

Eseménynaptárunk:

- Szüreti multság, magyar népmese napja
- Geszti hét, zene világnapja
- Állatok világnapja
- Tatai lehalászás ünnepe
- Idősek hete
- Tök kiállítás
- Márton nap
- Vadlúd sokadalom, madárvonulás
- Mikulás
- Karácsony
- A hóemberek világnapja
- A magyar kultúra napja
- Színek hete
- Farsang
- Március 15- i ünneplés a Katonazenekarral
- Víz világnapja
- Föld napja
- Anyák napja
- Madarak és fák napja
- Környezetbarát hét
- Tata, Agostyán hét
- Gyermeknap
- Pünkösöd
- Közös kirándulás szülőkkel
- Évzárók, ballagás
- Évzáró fesztivál
- Új kenyér ünnepe
- Agostyáni búcsú

19. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI

19.1. AZ ÓVODA ÉS A CSALÁD

„Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermekek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családdal való együttműködés...” /Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja 9. old./

Kiemelt feladataink:

- az egymást támogató partnerviszony folyamatos alakítása
- célirányos, elvszerű kompromisszum- készségre való törekvés
- kölcsönös bizalom megléte
- az intézmény céljainak, terveinek családokkal való megismertetése
- a szülők igényeinek, javaslatainak, kéréseinek figyelembe vétele
- problémák, konfliktusok békés megoldása
- az elégedettség és elégedetlenség nyomon követése
- pozitív légkör fenntartása az online felületeken is

A családlátogatás az óvodába kerülés előtt megtörténik, így képet kapunk a kisgyermek szociális háttéréről.

A szülői értekezletek, a nyílt napok, a fogadóórák, a szülőkkel együtt szervezett rendezvények, nyílt napok, ünnepek, kirándulások, mind lehetővé teszik a szorosabb együttműködést, a közvetlen hangnemet, az együttgondolkodást. A szülő a gyermekéről az óvodába lépéstől az iskolába kerülésig folyamatos írásbeli és szóbeli tájékoztatást kap.

Az óvoda és a család legfontosabb kapcsolattartási formái:

- Beíratáskor kölcsönös ismerkedés.
- Az első szülői értekezleten az óvoda szokásainak, dolgozóinak bemutatása, óvoda házirendjének ismertetése.
- Az óvodapedagógusok meglátogatják a csoportjukba felvett új gyermekeket.
- Az új gyermekek fogadása, beilleszkedésük segítése „anyás beszoktatás” lehetőségek biztosításával.
- Napi találkozások, információcsere.
- Nyílt napok, fogadóórák.

- Játékos foglalkozások nagyszülőkkel.
- Rendezvények, közös programok: munka- és teadélután, közös kirándulás, közös ünnepek, óvodabál.
- Zárt csoportok, közösségi média.

A kapcsolattartás várható eredményei:

- A családok elégedettek az óvoda működésével.
- Minden szülő rendszeres tájékoztatást kap kisgyermek fejlődéséről.
- A szülők aktívan részt vesznek az óvoda rendezvényein.
- A szülők nevelési problémáikkal, gondjaikkal, bizalommal fordulnak az óvodapedagógusokhoz, akiktől segítséget kapnak.

19.2. ÓVODA-ISKOLA KAPCSOLATA

Gyermekeink többsége a közeli Jázmin Utcai Általános Iskolába jár, velük a legszorosabb az együttműködés. A város összes iskolájának lehetőséget biztosítunk, hogy tanítóik kapcsolatba lépjenek tanköteles gyermekeinkkel. Faliújságjainkon és internetes felületeinken közzé tesszük az intézmények nyílt napjait, „suliváró” programjait. Célunk az iskolába lépő óvodásaink beilleszkedését megkönnyítő közös munka. Támogatjuk tehetséges gyermekeink tagozatos osztályokba történő továbbtanulását. A Kenderke Református Alapfokú Művészeti Iskola képességfejlesztő foglalkozásaira is rendszeresen járnak nagycsoportosaink.

Iskolások utánkövetése: Szoros együttműködésre törekszünk a tanítókkal, rendszeres érdeklődünk a szülőktől. Számos közös programok szervezünk az iskolások meghívásával (ünnepi műsorok). Óvodapedagógusaink ellátogatnak a nyílt órákra- esetmegbeszéléseket, személyes konzultációkat tartanak. Iskolai szünetekben visszalátogatnak volt óvodásaink.

19.3.KAPCSOLAT A VÁROS ÓVODÁIVAL, BÖLCSÖDÉIVEL

Az óvodák között zökkenőmentes a feladatmegosztás a gyermekek elhelyezésével, áthelyezésével, az ügyeletek megszervezésével és a rendezvényekkel kapcsolatos teendőkben. Az óvodapedagógusok közössége is összetartó. Folyamatos a szakmai segítségnyújtás.

A bölcsődékkal is jó a kapcsolatunk, együttműködésünk kisgyermekünk sokoldalú, hatékony fejlesztését szolgálja.

19.4.KAPCSOLAT AZ ÓVODA ORVOSAIVAL ÉS A VÉDŐNŐVEL

Gyermekeink egészségmegőrzése, egészségvédelme érdekében jó kapcsolatot ápolunk a védőnővel és az óvoda orvosával. A védőnő évi 2 alkalommal (szükség esetén többször) látja el feladatait. Kérdésekkel, problémákkal bármikor fordulhatnak hozzájuk a pedagógusok és a szülők. Elérhetőségeik minden felületen megtalálhatók.

19.5.KAPCSOLAT A PEDAGÓGIAI SZAKSZOLGÁLATTAL, LOGOPÉDUSSAL

A Szakszolgálat kiemelt helyet foglal el partnereink sorában. Vizsgálataik alapján képesség/részképesség fejlesztésre szoruló gyermekeink megfelelő segítséget kapnak. Elvégzik a speciális szűréseket, tanácsot adnak terápiás és nevelési kérdésekben.

Az intézmény logopédusai rendszeresen végzik óvodáinkban a szűrővizsgálatokat, és megszervezik külső helyszínen a megfelelő fejlesztéseket egyéni, vagy kiscsoportos formában. Folyamatos tájékoztatást adnak a szülőknek és az óvodapedagógusoknak a gyermekek állapotáról, előrehaladásukról, a kiegészítő tennivalókról. Szakvéleményükkel késleltethető a tankötelezettség megkezdése.

20. GYERMEKVÉDELMI FELADATOK, SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSE, ESÉLYEGYENLŐSÉGET SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Segítségnyújtás a gyermek testi, érzelmi, erkölcsi és értelmi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez szükséges. Alapvető feladatunk az esélyegyenlőség biztosítása, a szociális hátrányok enyhítése.

Az óvodapedagógus munkája során:

Elősegíti a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek óvodába kerülését, járását. Biztosítja a gyermekeket megillető jogok érvényesülését az óvodán belül, szükség esetén védő-óvó intézkedésekre javaslatot tesz. A problémákat a hátrányos helyzet okozta tüneteket felismeri, és ha szükséges, ehhez szakember segítségét kéri. A felzárkóztatást és a tehetséggondozást megvalósítja. A rendszeres óvodalátogatást

figyelemmel kíséri, szükség esetén az óvodaigazgatónak jelzi a hiányzást. A családok szociális és anyagi helyzetének megfelelően a különböző támogatásokhoz való hozzájutást javaslatával elősegíti. Jó kapcsolatot tart a Családsegítő és Gyermekjóléti Központtal. Az alábbi esetekben fokozottan figyelemmel kíséri a gyermek testi, lelki állapotát:

Ha

- fejlődési,
- beilleszkedési, magatartásbeli zavart észlel,
- sajátos törődést feltételez,
- egészségügyi problémákat tapasztal,
- hátrányos, veszélyeztetett helyzetű,
- a szülők egymás közötti kapcsolata rossz,
- a szülő-gyermek kapcsolata nem megfelelő,
- különleges gondozásba részesül.

Az óvodaigazgató feladatai:

Képviseli a gyermek és ifjúságvédelmi szempontokat, szervezi, irányítja, és személyes részvételével elősegíti ezek értelmezését. A nevelési év elején megtervezi a gyermekvédelmi munkaprogramot a gyermekvédelmi felelőssel együtt. Kapcsolatot tart konkrét esetekben a szakemberekkel. Nyilvántartja a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű, valamint SNI-s gyermekeket. Biztosítja a gyógypedagógus szakembert az SNI-s gyerekek részére a szakvéleményben javasolt fejlesztő óraszámnak megfelelően. Ha szükség van rá, családlátogatást javasol. Részt vesz a gyermekvédelmi munka intézményi ellenőrzésében, értékelésében.

21. GYERMEKEINK VÁRHATÓ FEJLŐDÉSE AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE:

A megfigyelés, a gyermek fejlődésének folyamatos követése és értékelése pedagógiai tevékenységeink kiindulópontja, de egyben eredményességünk mutatója is.

Fontossága miatt ezzel kapcsolatban sem nélkülözhetjük a játékos, derűs légkört. Minél gyermek közelebb formákkal és módszerekkel akarunk tájékozódni a gyermekek fejlődéséről, aktuális fejlettségükről, annál realisabb képet kapunk helyzetükről, képességeikről, magatartási jellemzőikről, egész személyiségükről.

A gyermek belső érése, a családi és óvodai nevelés eredményeként az egészségesen fejlődő kisgyermek az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget.

A testi érettségét az orvos állapítja meg. A pszichés érettség hiteles ismerői az óvodapedagógusok és szülők. Az óvodapedagógusok folyamatos megfigyelése, az együtt eltöltött hosszú idő, mélyebb és igazibb véleményhez vezet, mint a teljesítményszintek mérése, különleges vizsgálatok sora az iskolaérettség megállapításához. /Kivételek ez alól az átlagostól eltérő, problémás gyermekek, az ő esetükben a megfelelő szakember közreműködése szükséges./

Iskolaérettnek tekinthető:

- a gyermek, ha érdeklődő és kíváncsi,
- ha képes bizonyos ideig elmélyülten foglalkozni a választott vagy ajánlott dolgokkal,
- ha önállóan, leleményesen oldja meg a problémahelyzeteket,
- ha játékában ötletei, elképzelései vannak, amihez a kivitelezés módját is keresi,
- ha az elkezdett dolgokat, játékokat befejezi,
- ha figyelmesen hallgatja a mesét,
- ha képes felnőttekkel, társaival beszélgetni nyíltan, szorongás mentesen,
- ha tud kompromisszumot kötni,
- ha jól utánoz, társai és a felnőttek elképzeléseit többnyire megérti,
- ha szeretne megfelelni környezetének igényeinek.

A gyermeki fejlődés elősegítésének tervezése:

A gyermek fejlődésének elősegítését szolgáló nevelés a sokoldalú spontán és tudatos hatások együttesében lesz eredményes. E hatások tartalmát, közvetítésének alkalmait, módjait tervezeteink részletesen tartalmazzák. Óvodásaink általános és egyéni jellemzőit, fejlődésük menetét óvodai dokumentumainkban rögzítjük, illetve értékeljük. A tervező munkához is kapcsolódik néhány követendő szempont. A rugalmas keretű napirend és a tevékenységeket és programokat tartalmazó hetirend /heti terv/ áttekinthetővé és kiegyensúlyozottá (szervezetté) teszi az óvodai életet. A hagyományok, ünnepek és ünnepségek beépülésével lesz egyedi nevelésünk.

Elveink:

- A tervezés nélkülözhetetlen tartozéka a tudatos nevelőmunkának.
- Minél rövidebb időre szól, annál részletesebb.
- Az írásos tervezés fontos támpont az óvodapedagógus kezében.
- A tervezésnek azonban lehetnek, sőt vannak is olyan mozzanatai, amit nem érdemes vagy nem is tudunk írásban rögzíteni.
- Azt tartjuk jó tervnek, amely hűen visszaadja programunk alap gondolatait.
- A játékosságot, a tevékeny, élményszerű óvodai élet szellemiségét preferáljuk.

22. GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMSEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

Óvodánk gyermekvédelmi felelőse napi kapcsolatban áll minden munkatársával, akik jelzik felé az esetlegesen adódó problémákat.

Minden év elején felmérést végzünk, a feladatokat az éves tervben rögzítjük, melyet szükség esetén év közben módosítani kell a gyermekvédelmi beszámolóban.

A gyermekvédelmi munka alapja a családlátogatás, amelyet minden gyermeknél – még az óvodába érkezés előtt – megszerveznek a csoportok óvodapedagógusai. Amennyiben a helyzetet úgy ítélik meg, a gyermekvédelmi felelőssel ismétlődő látogatást végeznek.

Fontos a szülők körében is tudatosítani az óvoda gyermekvédelmi tevékenységét, hogy szükség esetén ők is jelezni tudják gondjaikat, tapasztalataikat és igényelhessek segítségünket.

Probléma észlelésekor azonnali jelzési kötelezettségünk van a szakemberek felé

23. JÁTÉKOS KÉTNyelvűség A KATICÁK CSOPORTJÁBAN ÉS AZ AGOSTYÁNI TAGINTÉZMÉNYBEN

A korai kétnyelvűséggel tagintézményünkben a helyi német nemzetiségi identitást erősítjük. Székhelyintézményünkben a német nyelvű foglalkozásokkal a kisgyermek kifejezőkészségét, egészséges alkalmazkodó képességét és problémamegoldó gondolkodását fejlesztjük.

Két kiemelt nevelési területünk:

- személyiségfejlesztés
- nyelvi fejlesztés

Céljainkat a helyes kiejtés elsajátításával, a beszédképesség megalapozásával, játékos szókincsbővítéssel és szerepgyakorlatokkal érjük el.

Német nyelvű tevékenységeinkben a spontán, szabad játéknak kiemelt szerepet tulajdonítunk. A játékhelyzetekben a kisgyermek kíváncsiságára, biztonságérzetére koncentrálunk, megfelelő feltételeket teremtve a nyelvi szituációk befogadásához.

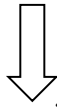
A helyes artikulációt és intonációt beszédhelyzetekben figyeltetjük meg, mondókák, versikék, énekek ismételtetésével, valamint párbeszédgyakorlással.

Szókincsbővítésnél szemléltetésként bábokat, színes képeket, kirakókat, játékkártyákat használunk. A mondatokat, kifejezéseket a mindennapi óvodaélet megfelelő helyzeteibe beépítjük, pl: udvariassági és köszönési formák, cselekvésre készítő felhívások. A rögzítést rövid történetek dramatizálásával, önfelelt mozgásos feladatokkal biztosítjuk. Témaválasztásnál figyelünk arra, hogy a szavak, kifejezések a kisgyermek érdeklődését felkeltsék.

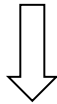
Kedvelt témakörök:

- család
- színek
- számosság
- cselekvések
- tárgyak
- játékok
- környező világ

**AZ ÓVODA SZAKMAI DOKUMENTUMAINAK KAPCSOLATA
ÉS EGYMÁSRA ÉPÜLÉSE**

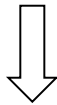
ÓVODAI NEVELÉS ORSZÁGOS ALAPPROGRAMJA

AZ ÓVODA HELYI PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

/KOVÁCSNÉ DR. BAKOSI ÉVA:

VIDÁMSÁG HÁZA PROGRAM FELHASZNÁLÁSÁVAL/

AZ ÓVODA PEDAGÓGIAI ÉS ÉVES MUNKATERVE

**A GYERMEKCSOPORTOK
TEVÉKENYSÉGEIRE ÉPÜLŐ
HETI AJÁNLATOK**

**A GYERMEKEKRŐL SZÓLÓ, FEJLŐDÉSÜKET TÜKRÖZŐ
EGYÉNI KÉPESSÉGFELMÉRÉS**